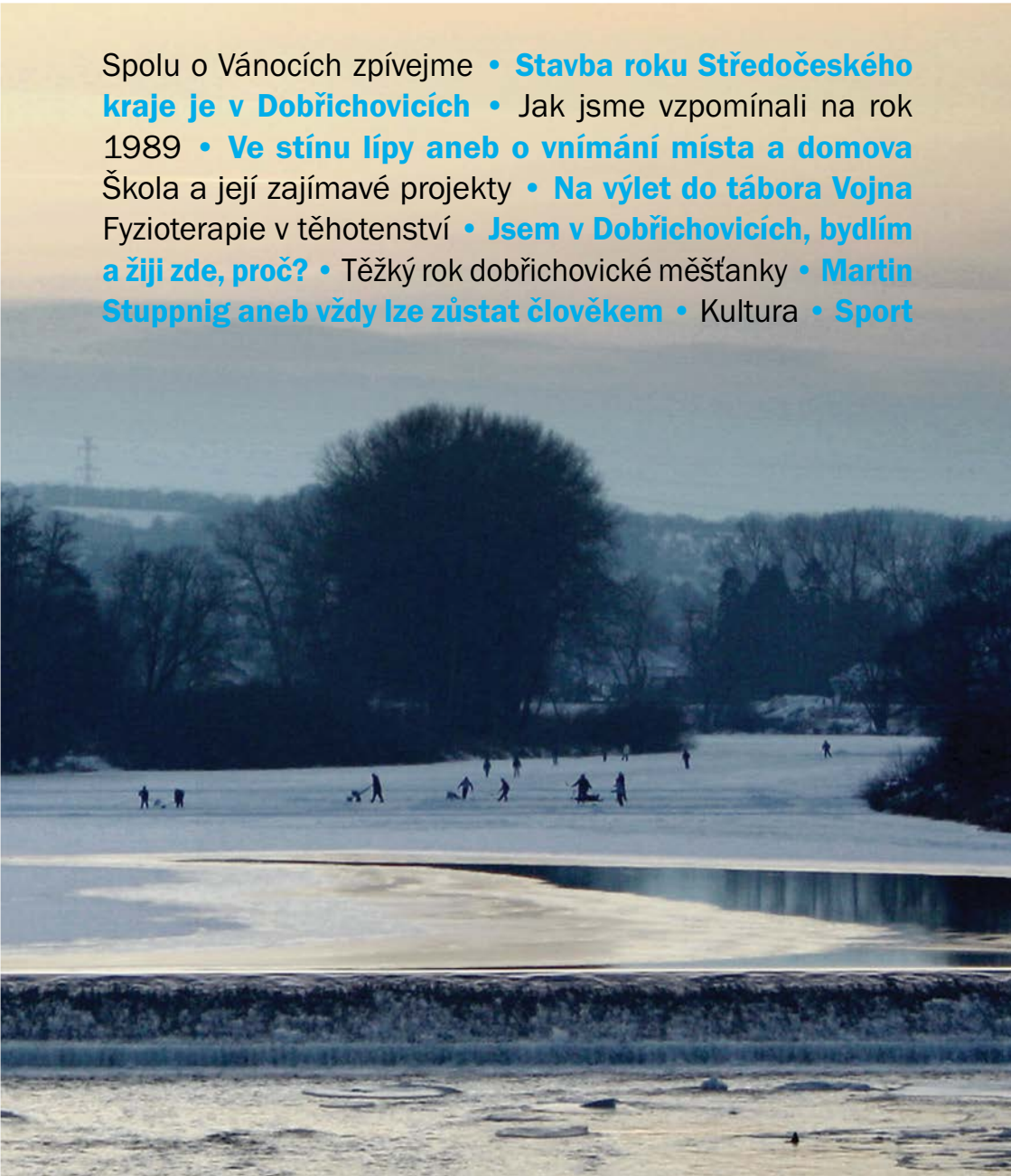
XXXV/2019/**4-Zima**

Dobřichovické **Kukátko**

Čtvrtletník aneb čtvero ročních dob v životě věcí, slov, nápadů, zvířat, lidí.

Spolu o Vánocích zpívejme • **Stavba roku Středočeského kraje je v Dobřichovicích** • Jak jsme vzpomínali na rok 1989 • **Ve stínu lípy aneb o vnímání místa a domova** Škola a její zajímavé projekty • **Na výlet do tábora Vojna** Fyzioterapie v těhotenství • **Jsem v Dobřichovicích, bydlím a žiji zde, proč?** • Těžký rok dobřichovické měšťanky • **Martin Stuppnig aneb vždy lze zůstat člověkem** • Kultura • **Sport**

Stavební prodej J+K a.s.

STAVEBNÍ MATERIÁLY Dobřichovice, Pražská 819
ROZVOZ A SKLÁDÁNÍ ZAKOUPENÉHO MATERIÁLU

Provozní doba: Po-Pá: 7-12 13-16, So: 8-11

721 554 000 | 257 710 141

dobrichovice@stavebniprodej.cz | www.stavebniprodej.cz

Nabízíme v Dobřichovicích využití

• DVOU RŮZNÝCH SPOLEČENSKÝCH SÁLŮ •

Možnost pořádání menších koncertů, divadelních představení, společenských akcí, školení, seminářů, kurzů tance či jiných aktivit, obchodních a prezentačních akcí

PRONÁJEM SÁLU REZIDENCE ZELENÝ OSTROV (DOB CENTRUM):
sál o velikosti 100 m^2 se zázemím (kuchyňka, WC, hala)
(vybavením vhodné pro komornější akce, bez pódia, max 40 židlí)

DOB-Invest a.s., Za Mlýnem 2, 252 29 Dobřichovice
Ing. Magda Havlíková, tel. 602 660 960, 257 710 735, Za Mlýnem 888

PRONÁJEM SÁLU DR. FÜRSTA
sál bez přilehlé místnosti (jeviště) 78 m2, sál s jevištěm 104 m^2

využití organizuje Restaurace a hotel Panská Zahrada, Anežky České 432
Pavel Kaucký, tel. 602 452 225, obchod@panskazahrada.cz

Pro toto číslo Kukátka zvolili jsme krásnou starodávnou píseň *Hle, přijde Pán, Spasitel náš.* Pochází ze slavného barokního kancionálu *Slavíček rájský na stromě života, slávu Tvorci svému prozpěvující,* který vyšel r. 1719 v Hradci Králové. Sestavil jej římskokatolický kněz a musikant Jan Josef Božan (1644-1716) s podporou hraběte Františka Antonína Šporka. Božan se vydání tohoto díla, jež se posléze stalo jednou z nejvýznamnějších památek naší hudební kultury, žel, nedožil.

Tato písnička budiž pozváním na společné štědrovečerní zpívání v křižovnické residenci. Sejdeme se tam (stejně jako vloni) na Štědrý večer ve 23 hodin, setkáme se, zazpíváme si a až kostelní zvon odbije půlnoc, zazní samozřejmě *Narodil se Kristus Pán.*

Do Adventu, do zimy, do naděje!

Bratříčku, nevzlykej, ta nezavřená vrátka musíme zavřít ...

Vzpomínali jsme, připomínali si. Někteří i slavili, jiní se se smutkem či nejistotou v duši ptali, je-li vlastně ještě co slavit. Jiní fňukali, že tehdy bylo líp.

30 let, jejda, to to uteklo! To byla tehdy euforie! Pamětníci často ani nyní nenacházeli slova. Dojetí, emoce, mnohdy se slzy nedaly zadržet. Statisíce občanů v ulicích a na náměstích. To že je ta už prý mrtvá občanská společnost? Joj! Inu: i rozdělená společnost má pořád témata, která stojí za to uvádět do diskursu ve veřejném prostoru. A stále je dost těch, jimž, jak se zdá, stále ještě záleží na tom, aby neohnuli záda ...

Na druhé straně ale někteří představitelé tohoto (našeho) státu, kteří dělali vše pro to, aby se do oslav a připomínek nějak moc nezapletli. Na rozdíl od presidentky nám

nejbližšího sousedního státu. Ale že prý je dobře, že máme tu svobodu dokonce je i vypískat … Huh …
Ale pojďme k tomuto zimnímu číslu Kukátka: co v něm najdete?
Tohle číslo hodně reflektuje pocity vnímání místa, domova, ale také vzpomínky na rok 1989. A možnosti, jak tyhle věci připomínat i těm, kteří je nezažili.
Jsou to věci, které si zastavení a reflexi rozhodně zaslouží, protože se nevztahují jen k minulosti či k naší přítomnosti, ale míří i tam, kam nějak směřujeme … Tyhle reflexe se prostě vždycky vyplatí. Kukátko jim rádo poskytuje prostor …
Začneme vánočním zpěvem, který si budeme moci společně i zazpívat hodinu před tím, než se narodí Ten, o němž se zpívá, tedy hodinu před půlnocí na Štědrý večer. Pak se zastavíme u vyhlášení stavby roku Středočeského kraje. Proč? Protože stojí v Dobřichovicích!
Posedíme pod svatojánskou lípou, protože to posezení je věru magické, vrátíme se k akcím, které připomněly listopad 1989. A jak to pojala naše škola, protože to bylo fakt hodně zajímavé.
Výročí dobřichovického Sokola: vracíme se k článku vzniklému před 20 lety. Je stále tak aktuální!
Na výlet šly tentokrát všenorské děti do bývalého komunistického lágru Vojna u Příbrami, tentokrát zcela cíleně vzhledem ke zmíněnému výročí. A další tip: poutní cesta z Blaníku na Říp …
Sedíte doma a čekáte rodinu? A leccos Vás bolí? Neuvažovali jste o fyzioterapii pro těhotné? Více v článku v rubrice O zdraví. Tam se dočtete i o tom, že terapeutické je třeba hrabání listí …
A teď novinka: nabízíme novou rubriku s tak trochu osobním obsahem: téma je: *jsem tady v Dobřichovicích. Jak se to stalo? Žiju tady, je to můj domov, nebo tu jen bydlím?* Je to anketa pro všechny a doufáme, že se s ní na stránkách Kukátka budeme setkávat dlouho a že nám všem přinese hodně zajímavého …
V rubrice *Osobnosti* představíme pana Martina Stuppniga. A v rubrice *Z historie* se začteme do zprávy o pohnutých časech školního roku 1938/1939 v naší měšťance. A jistě najdete užitečné informace i v rubrikách *Kultura a Sport.*
Přejeme Vám klidné dny nadcházejícího Adventu a radostné a požehnané svátky letošních Vánoc. A do příštího roku jen to dobré a dobré lidi okolo …

J. Matl a redakce

Znovu děkujeme za všechny Vaše ohlasy a těšíme se na další. Na způsobu distribuce tištěné verze Kukátka se nadále nic nemění. Kromě tištěné podoby (na náklady vydavatele dojde do všech dobřichovických domovních schránek) rozesíláme Kukátko též elektronicky ve formátu pdf. Jakýkoliv nový zájemce může o tuto formu požádat. Naopak, nepřejete-li si Kukátko dostávat v elektronické podobě, samozřejmě Vás ze seznamu adresátů vyřadíme.
Pokud jde o elektronické verze příspěvků, posílejte je na redakční e-mailovou adresu kukatko@dobrich.cz. Dovolujeme si však požádat, **abyste svůj text nijak speciálně neformátovali,** ulehčí nám to naše vlastní zpracování textu. Rovněž nám usnadní práci, jsou-li zaslané příspěvky vykorigované a jsou-li co nejméně ve sporu s jazykovou normou.
A pokud nám chcete opravdu udělat radost, pište, prosíme, slova *kurs* a *diskuse* se s. U psaní substantiva president či prezident si dovolujeme k veřejné debatě navrhnout, zda neodlišit touto grafikou, o kterého výtečníka se v daném případě jedná. Děkujeme Vám za pochopení a na Vaše příspěvky a reakce se moc těšíme.

Vaše redakce

Soutěž o titulní fotografie Kukátka stále pokračuje. Jaký záběr je vybrán tentokrát?

Vážení čtenáři!
Podzim byl bohatý na místní události a disponovali jsme řadou záběrů. Váhali jsme, zda dát na titulní stránku momentku z Dne Vlkoňů č. 2 před restaurací Panská Zahrada, pohledy na Dobřichovice z balónu, jehož let byl zachycen na titulní stránce říjnového Informačního listu, či události 17. listopadu 1989, jak jsme si je v Živých obrazech připomněli v Dobřichovicích. Tvoříme ale zimní číslo a od dvorního dodavatele titulních snímků, pana Jana Štulce, jsme obdrželi pohled z mostu na zamrzlou Berounku pořízený 8. 1. 2008. Vloni jsme při dokončování zimního číslo pociťovali dozvuky babího léta. Počasí letošního listopadu přeci jen více odpovídá kalendářnímu období a zima se pomalu hlásí. Proto zimní snímek nám přišel na titulní stránku nejvhodnější. Dočkáme se i bruslení na řece?
Experiment – soutěž o titulní fotografii pro náš čtvrtletník – pochopitelně i nadále pokračuje. Těšíme se na další Vaše fotografie. Neostýchejte se a posílejte nám průběžně záběry z našeho okolí, neobvyklé pohledy na dění v Dobřichovicích či emotivní záběry míst, jež všichni dobře známe. Nejhezčí fotografii vybere redakce Kukátka ke zveřejnění na titulu příštích Kukátek, a bude tak těšit nejen Vaši rodinu a známé, ale i další čtenáře našeho čtvrtletníku.
Neváhejte a své snímky posílejte na adresu studia, které zpracovává grafickou podobu Kukátka: info@retb.cz a v kopii na redakční adresu kukatko@dobrich.cz, uveďte prosím Vaše jméno, místo, kde byl snímek pořízen, a datum vytvoření. Velikost fotografie by měla být alespoň 3 MB. Rozhodně ji tedy pro poslání mailem nijak nekomprimujte.
Vaší tvorbě se meze nekladou, hlavním faktorem posuzování bude atmosféra korespondující s obdobím, v jakém Kukátko vychází. Takže… vezměte foťák do ruky, otevřete oči a ukažte nám, jak vidíte Dobřichovice právě Vy.

redakce

Zimní zastavení 3
Slovo redakce 3
Aktuality 6
Z našeho života 11
Školy 14
Spolky 17
Tip na výlet 18
O zdraví 23
Z historie 27
Osobnosti 33
Kultura 36
Sport 43

Dobřichovické **Kukátko**
Registrováno Ministerstvem kultury České republiky pod č. MK ČR E 12574

Vydává Dobřich s. r. o., 5. května 3, Dobřichovice
IČ: 64827640

Řídí redakční rada ve složení: Ing. Vladimír Bezděk, Doc. RNDr. Emil Calda, Ing. Daniel Havlík, JUDr. Pavel Kosatík, PhDr. Jiří Matl (předseda), MgA. Alžběta Šenkyříková, Mgr. Jana Váňová

Grafické zpracování: agentura R&B (retb.cz)
Tisk: Grafotechna Plus,
Lýskova 1594/33, Praha 13 – Stodůlky

Uzávěrka tohoto čísla 15. 11. 2019. Uzávěrka příštího čísla cca 15. 2. 2020. Kukátko vychází v první polovině března, června, září a prosince.

Adresa:
Jiří Matl, Strmá 139, 252 29 Dobřichovice
(kukatko@dobrich.cz)
Distribuováno zdarma v Dobřichovicích laskavou péčí poštovních doručovatelek a smluvních partnerů. Kukátko můžete také obdržet e-mailem ve formátu PDF a najdete je rovněž na Internetu v rámci stránky **www.dobrichovice.cz** nebo **www.dobrich.cz.**

Fotografie na titulní straně: © Jan Štulc

Pohled na areál z balónu, kterým autor článku letěl nedávno nad Dobřichovicemi (jiný pohotový fotograf let balónu zachytil ze země a záběr se objevil na titulní stránce říjnového Informačního listu).

Na titulní stránce Kukátka jsme nedávno měli duhu nad dobřichovickým nádražím. Opakovat jsme se nechtěli, tak duhu na snímku Yany Havlíkové nad DOB Centrem zařazujeme k článku, ke kterému se tematicky hodí.

DOB Centrum

stavba roku Středočeského kraje 2019

Bez velkých očekávání jsme spolu s arch. Hejdou vyrazili na sv. Martina 11. 11. do Kutné Hory, kde se v Galerii Středočeského kraje (bývalá Jezuitská kolej, nádherná barokní stavba z let 1667 – 1750) konalo slavnostní vyhlášení soutěže Stavba roku Středočeského kraje 2019. K našemu milému překvapení byla stavba DOB Centra nejprve spolu s dalšími čtyřmi stavbami nominována na titul a chvíli poté byla vyhlášena celkovým vítězem a nositelem titulu *Stavba roku Středočeského kraje 2019.*

Do soutěže mohly být přijaty stavby dokončené během několika posledních let, které nesoutěžily v žádném z předchozích ročníků. Oceněn byl významný investorský počin, propracovaný koncept architektonicko-urbanistického řešení, funkční využití areálu a jeho přirozené integrování do centra města. Líbila se nabídka různých typů bytů včetně seniorských, společenské, sportovní i komerční prostory.

Aktuální informace lze najít mimo jiné na adrese:
http://www.stavbaroku.cz/contestInfo.do?Dispatch=ShowDetail&itemId=309

Daniel Havlík

Ing. Havlík a Ing. arch. Hejda s pohárem pro vítěze.

Předseda pořádající organizace a radní středočeského kraje spolu s Ing. Havlíkem a Ing. arch. Hejdou po převzetí titulu a poháru.

Sál Dr. Františka Fürsta

v novém kabátě

V rámci areálu Anežky České (jinak také DOB Centrum) má své čestné místo Fürstův sál (oficiálně sál Dr. Františka Fürsta). Vznikl před 21 lety rekonstrukcí jižního křídla bývalého křížovnického statku. V té době to byl jediný kulturní sál v Dobřichovicích.

Starousedlíci pamatují chátrající část statku, na jehož místě před pár lety vznikl nově zbudovaný multifunkční areál. Ten se díky oblíbené restauraci a hotelu Panská Zahrada s přilehlým wellness centrem s bazénem, příjemné vinotéce La Fontana a rozmanitým obchůdkům stal druhým centrem Dobřichovic.

Od pondělí do neděle areál navštěvují všechny generace a skupiny místních i vzdálenějších obyvatel. Počínaje zářím letošního roku se v areálu nacházející sál Dr. Fürsta dostal pod správu hotelu Panská Zahrada a během podzimních měsíců zaznamenal několik důležitých změn. Především uvnitř proběhly opravy jednotlivých prostor – výmalba zdí, nalakování oken, výměna osvětlení a celková očista interiérů. Budova Fürstova sálu tak nyní působí mnohem přívětivějším dojmem, i když na svou celkovou modernizaci teprve čeká.

Nový provozovatel má zájem na plném využití sálu širokou veřejností, hotelovými i firemními hosty a rád by tak zpestřil život v obci. Sál pro svá zasedání bude nadále využívat město Dobřichovice, ale i další sdružení a spolky.

Prostor je možné využívat na kongresy, semináře, přednášky, rodinné oslavy, workshopy, kulturní vystoupení, výstavy, cvičení či jiné pravidelné aktivity.

V případě Vašeho zájmu se obracejte na číslo: 602 452 225, případně pište na e-mail: obchod@panskazahrada.cz.

Petra Šárová, Pavel Kaucký

30. výročí listopadu 1989

jsme v Dobřichovicích připomněli důstojně

Nechceme zpátky

Veřejné setkání a průvod, to byla vzpomínková akce **Nechceme zpátky aneb Živé obrazy z listopadu 1989.** Konala se v sobotu 9. listopadu na trase Školní náměstíčko (symbolický Albertov), Vítova ulice a památník obětem válek před MěÚ (symbolický Vyšehrad), zpět do ulice 5. května (jako by to byla Národní třída), ulička k zámku (Mikulandská), zámecký dvůr (to už bylo Václavské nám. a balkon tehdejšího nakladatelství Melantrich).

D. Havlík

Ladislav Špaček:

10 let s Václavem Havlem

Malý sál dobřichovické sokolovny se ve čtvrtek 14. 11. díky velkým úpravám pracovníků technických služeb a dokonalému nasvícení Petra Caldy proměnil v působivý kulturní stánek, ve kterém na 200 diváků přivítalo v půl osmé večer vzácného hosta. Starosta města Petr Hampl přivedl na podium Ladislava Špačka, někdejšího tiskového mluvčího pana prezidenta Havla.

Nebylo úplně jednoduché najít vhodný termín, náš host je velmi vytížený i v této době. Naštěstí nápad na besedu se objevil již 1. května, kdy jsme spolu s přítelkyní Janou absolvovali kurs etikety ve Velkých Karlovicích. Po jeho skončení, u sklenky vína, jsme se domluvili, že se domluvíme. A do týdne bylo vše dojednáno. Stručně, jasně, konstruktivně. Protože v Dobřichovicích bohužel není sál pro 200 a více diváků, padla volba na sokolovnu. Jako jeden z členů vedení jednoty jsem neměl problém tuto myšlenku prosadit, za což samozřejmě patří dík i našemu sokolskému starostovi a ostatním členům vedení.

Poté co pan Špaček přijal z rukou starosty knihu o dobřichovických vilách a pak i od zástupců pořádajících spolků, Ivanky Caldové za místní TJ Sokol a Petra Říhy za Dobřichovickou divadelní společnost, drobné upomínkové předměty, chopil se mikrofonu a započal více než dvouapůlhodinové vyprávění o deseti letech po boku prezidenta, kterého nám záviděl skoro celý svět. Bylo to povídání o počátcích jejich spolupráce, místy až neuvěřitelných příhodách a zážitcích, to vše doplněné o krátké exkursy do historie či politických zvyklostí jiných států. Vyprávění velmi emotivní, místy zcela dojemné. Slzy a občasné zadrhnutí vypravěče byly kopírovány většinou přítomných diváků.

Přejme si snažně, aby se to vše - noblesa, respekt k ústavě, politická seriózност (prosím neplést s korektností) - zase vrátilo. Přejme si to a pokusme se pro to i něco udělat. Třeba jen to, že o zážitcích z debaty, ale třeba i z o týden předcházející místní rekonstrukci událostí 17. listopadu 89 budeme vyprávět svému okolí. Vždyť přeci není možné, aby se ten stávající sliz, hnus a marasmus usídlily v těchto končinách na věky!

Jiří Geissler

Ve stínu

Svatojánské lípy

Mně nevolno je v mravenčím tom ruchu,
v té hluché vřavě požitků a muk.
Mě neláká v ten šumný turnaj duchů
diváků potlesk, trub a kotlů zvuk.

(Svatopluk Čech, Ve stínu lípy)

Je-li krásný den, chodíváme s manželkou na procházku, kterou obvykle zakončíme na lavičce pod lípou u křižovnického zámku; pod lípou, která prý je v celém Poberouní nejkrásnější. Protože stojí u sochy svatého Jana Nepomuckého, říkalo se jí vždycky Svatojánská, ale úředně tento přívlastek získala teprve nedávno. Ke světcově barokní soše byla vysazena při její instalaci v roce 1729, takže letos jí bylo 290 let; během této doby měla při velkých povodních a v obklíčení ledových ker několikrát namále, vždycky to ale „zvládla“.

Je u ní hezké posezení – před vámi řeka a zalesněné stráně, pod nimiž občas přejede osobní nebo nákladní vlak, po pravé ruce zámek s odbíjejícími hodinami, za vámi socha svatého Jana Nepomuckého, vlevo se pne oblouk modrého mostu a nad vámi šumí koruna památné lípy. V letních dnech bývá v její blízkosti velmi živo – pod dohledem kamenného draka, kterého zde nechali po jednom sochařském sympóziu, pobíhají a koupají se děti a pejskové, houfy kachen a někdy i pár labutí čekají na to, co jim kdo hodí, a po cyklostezce, která tudy vede, projíždějí „kolaři“ - někteří rychle a pro děti nebezpečně, jiní se zastavují okouzleni geniem loci. Při pohledu na tento živý ruch zapomenete nejen na své všední starosti, ale i na obavy, kam se naše vlast, Evropa i veškeré lidstvo „řítí“.

K večeru a samozřejmě i v noci tento ruch utichá, ale atmosféra nutící k zamyšlení zůstává. Pokud není úplněk, objeví se hvězdy a na pozadí mlžného pásu Mléčné dráhy můžete rozpoznat další labuť, tentokrát ve hvězdném provedení. Při pohledu na oblohu a světélkující řeku si pomalu začínáte uvědomovat, že jste jenom nepatrnou součástí nekonečného vesmíru, a některé své problémy uvidíte pod jiným úhlem. Začnete přemýšlet o tom, zda čas, který vám byl vyměřen, nepromrháváte v malicherných záležitostech, a zda ten, jehož jste až dosud považovali za „pitomce“, nemá přece jen pravdu. V myšlenkách probíráte události dávno i nedávno minulé a slibujete si, že při první příležitosti své tehdejší nepříliš vhodné jednání se pokusíte napravit. A taky si vzpomenete na rodiče, spolužáky a kamarády, s nimiž jste kdysi prožívali radostné i smutnější chvíle a kteří už nejsou. Nemůžete tu ale sedět a rozjímat dlouho; začíná být chladno a údery hodin na zámecké věži oznamují, že už je na čase vrátit se domů. S pocitem, že jste tu neseděli zbytečně, odejdete, ale lípa zůstane; doufám, že ještě pár století.

HgS

Bydlíme v Dobřichovicích.

Žijeme v Dobřichovicích. Jak se to stalo? Proč?

Pokoušíme se o novou rubriku. Vymyslela ji nejmladší členka redakční rady Bětka Šenkyříková (a taky se stala spolu se svým manželem prvními oslovenými), která se v poslední době několikrát setkala s tím, že si s kamarády notovali, jak to tady v Dobřichovicích mají rádi. Její manžel však na to reagoval slovy: *"Co na těch Dobřichovicích všichni máte? Co vás vede k tomu říkat, že to tu máte rádi?"* A tak přišla s návrhem ankety, pro niž jí byl inspirací projekt **Humans of New York,** potažmo česká varianta **Humans of Prague.** Jde v nich o portréty a příběhy náhodně potkaných lidí v ulicích daného města.

Pokud bychom použili stejný přístup - vyfotit náhodného člověka a zaznamenat jeho odpověď na otázku proč žije v Dobřichovicích a co na tom má rád, pojmenovali bychom to *Lidé Dobřichovic.* V takovém případě bychom neuváděli jména oslovených s tím, že nejde o to představit jednotlivé osoby, ale jde spíš o jejich příběh, a fotka je „jen" ilustrací k němu. V Dobřichovicích se nám však zdá tato neosobnost zbytečná. Navíc mnohdy nepůjde o náhodné oslovení, ale o adresnou výzvu, případně tímto přímo vyzýváme Vás, čtenáře: "Chcete-li přispět svým příběhem, svojí odpovědí, napište nám a pošlete i Vaši fotografii."

Uvidíme, kam nás tato anketa dovede. Třeba se rubrika bude časem jmenovat *Malé příběhy Dobřichovic* a půjde o mozaiku příběhů, které spoluutvářejí velký příběh moderních dějin Dobřichovic, protože to, jací lidé zde žijí a co je sem přivedlo, utváří i to, jakou podobu Dobřichovice mají, získávají, opouštějí.

redakce

On

Ještě před dvěma lety jsem s manželkou bydlel v Praze v garsonce. Rozhodli jsme se však, že se chceme přestěhovat do většího a někam, kde nebude takový hluk, který manželce vadil, a kde bude více zeleně, která jí tam scházela. A protože jsem byl a jsem doktorand na UK a se svojí prací jsem flexibilní a manželka v tu dobu pracovala v Dobřichovicích a musela tak z Prahy denně dojíždět, začali jsme hledat bydlení primárně v Dobřichovicích, což se povedlo. Tak proto tu bydlím.

Jinak by mě nenapadlo se sem přestěhovat. Narodil jsem se totiž v Praze, vyrůstal jsem tam, považuji se za Pražáka, i když mám kořeny z Moravy, a nenapadlo by mě hledat bydlení jinde. Ale je pravda, že je tu klid, a to je hezké. I když, teď jsem byl v Maroku, kde jsem zjistil, že mi nevadí hluk města, troubení aut a tak. Můžu v tom žít. Ale místní klid je příjemný, je to fajn, to mám moc rád.

A dojíždění do Prahy mi nevadí, to je v pohodě. Ale Praha je Praha. Není velká, ale je to město. Dobřichovice vedle toho vlastně nejsou město. Já mám rád ruch velkoměsta – hodně lidí, spousta míst, kam jít, ať už kaváren, divadel, parků, galerií, koncertů... To neznamená, že tam všude chodím, ale mít tu možnost, cítit ten kontakt s městem, to je hezký. Dobřichovice jsou vedle toho pořád taková uzavřená maličkost a nevnímám je jako město, chybí mi tu např. náměstí. Ale mám je rád k bydlení. Bydlí se mi tady dobře. Je tu zmíněný klid a prima lidi.

Jáchym Šenkyřík

Ona

Já jsem se do Dobřichovic před rokem vrátila. Původně jsem tu vyrůstala a žila s rodiči. Pak jsem ale potkala jednoho Pražáka, se kterým jsme si našli společné bydlení v Praze, kde jsme v tu dobu oba studovali a trávili prakticky veškerý náš čas. Jenže během čtyř let bydlení v Praze se moje situace změnila a já jsem začala čím dál tím častěji jezdit do Dobřichovic nejen za rodiči a kamarády, ale také za prvními pracovními příležitostmi. A tak, po spoustě letech dojíždění z Dobřichovic do Prahy za studii, jsem začala obráceným směrem dojíždět za prací. Další společné bydlení jsme tudíž začali hledat tady. A já si teď po mnoha letech užívám, že nemusím nikam a za ničím dojíždět a všude můžu chodit pěšky nebo jet na kole, což je mi velmi příjemné.

I když, trošku mi to dojíždění schází, protože to, co mám na Dobřichovicích ráda jsou různé malebné momenty, jako třeba chůze na vlak podél řeky ráno proti vycházejícímu slunci. Anebo naopak večerní cesta od vlaku s pohledem k západu, ideálně s červánky na obzoru, a s příjemným vědomím návratu do většího klidu a ticha. Velmi si tu jinak užívám pohled do zeleně, která je všude kolem. A velmi mě baví pohled z okna obýváku na zelený prostor, kam si chodí hrát děti z okolních domů, které tam běhají nebo kopou do míče nebo hrají na schovávanou nebo se jen tak šťourají klackem v zemi, nebo tak něco. To mi přijde moc hezké. Ale jestli bych sem šla znovu bydlet, pokud bych tu neměla práci, to nevím, to neumím říct. Teď si to tu každopádně velmi užívám.

Alžběta Šenkyříková

Lípa svobody

V čítárně druhého stupně Základní školy Dobřichovice stojí od středy 13. listopadu nový strom, na kterém se třepotají papírové lístky s odpověďmi na otázku, co pro mě znamená svoboda.

Najdete tam: *Moci říci, co si myslím, můžu mít vlastní názor, možnost rozvíjet se, cestování po světě, život, demokracii...*

Lípa svobody završila projektový den Listopad 1989, kdy žáci hráli své role demonstrantů, příslušníků SNB, tajné policie, studentů, pamětníků Sametové revoluce i náhodných kolemjdoucích. Na vlastní kůži zažili pocity nejistoty, strachu, sounáležitosti i radosti. Stali se účastníky zásahu bílých helem i demonstrace.

Z reakcí žáků:

Dnes ráno jsem přišla do školy, kde všichni stáli venku a nikdo nevěděl proč. Najednou se otevřely dveře a za nimi stáli žáci devátých tříd oblečení jako veřejná bezpečnost v období Sametové revoluce. V tu chvíli nám došlo, co se bude dít. Všichni se tlačili dopředu. U každé třídy stáli převlečení deváťáci a někdy do té třídy strčili pár lidí. Když jsem kolem nich šla s kamarádkou, jeden zařval na druhého, ať mě pošle do třídy. Tak mě tam odstrčil a já jsem vyjeveně koukala na lidi ve třídě. (Klára)

Nacházím se ve třídě, je tu se mnou ještě asi dvacet lidí. O pět minut později vchází paní učitelka s deváťáky, ti jsou oblečeni jako bílé přilby. Nahnali nás do čtverce, asi po jedné minutě odvádějí Mirka. Pak nám udílejí rozkazy: sednout, vstát, chodit, stát! Pak vyvedli mě, na chodbě mě postavili ke zdi. (Jonáš)

Skoro před koncem jsme byli vyhnáni deváťáky – estébáky ven před školu. V rukou jsme drželi transparenty, cinkali jsme klíči a při tom vykřikovali různá hesla ze Sametové revoluce. Potom se před námi na schodech objevili další deváťáci, kteří představovali Václava Havla, Martu Kubišovou a další významné osobnosti. Měli několik proslovů, dokonce Marta Kubišová zazpívala svoji nejznámější píseň Modlitba pro Martu. Hned po tom jsme zpívali naši státní hymnu. (Olga)

Co tomu předcházelo? Tříměsíční práce pedagogů i žáků. Shlédli divadelní představení ve Werichově vile, absolvovali výstavy o 30. výročí Sametové revoluce a muzeum komunismu, sestavili příběhy účastníků podle svědectví svých rodičů a prarodičů, seznámili se s dokumenty

a historickými událostmi, vyráběli rekvizity, vytvořili dobové nástěnky.

Co projekt přinesl a jak vznikal si můžete přečíst v rozhovoru s autorkou hlavní myšlenky projektu Hankou Tuháčkovou.

Radka Habešová

Můžeš projekt stručně představit?

Celý projekt jsme pojali jako interaktivní divadlo, kde deváťáci byli herci v rolích demonstrantů, „bílých přileb“, ale také vystoupili v rolích Václava Malého, Václava Havla, Jiřího Bartošky a Marty Kubišové. Ostatní žáci ze šestých, sedmých a osmých tříd byli diváci, kteří byli vtaženi do děje a postupně se stali spolutvůrci celého představení. Vyzkoušeli si na vlastní kůži pocity útlaku, nesvobody, bezpráví, bezmoci, ale také pocity sounáležitosti, ohleduplnosti, pomoci a víry.

Jak takový projekt vzniká, jak dlouho zraje? Máš jeho podobu v hlavě hned, nebo se vyvíjí a mění?

Každý takový projekt je postavený na skvělé spolupráci týmu pedagogů, kde každý přináší své nápady, myšlenky, postřehy a z toho vznikne scénář, ale také návrhy kostýmů, rekvizit, dekorace. To vše se během dvouměsíčního zkoušení a příprav upravuje a doplňuje podle potřeb. Nic se neponechá náhodě.

Důležitým faktorem byla perfektní součinnost s deváťáky, kteří představovali jednak „bílé přilby“, jednak měli za úkol v každé třídě zorganizovat odpor proti omezování svobody. Dalo práci je přesvědčit? Jaká byla spolupráce, věřili si, že to zvládnou?

Letos jsem do našeho tvůrčího týmu pozvala Alžbětu Šenkyříkovou, která vystudovala výchovnou dramatiku na DAMU, aby nám pomohla s přípravou deváťáků. Vytvořila pro ně modelové situace, kdy na sobě zažívali pocity útlaku, omezování svobody, strachu a na druhé straně převahu, moc, sílu a to potom přenesli do svých rolí v naší hře.

Všichni skvěle spolupracovali a velmi rychle se zapojili. Mnozí museli překonat sami sebe, protože jim není vlastní role utlačovatele, násilníka, a přesto se s tím všichni poprali. Měli na to velmi málo času, nacvičovali jsme jen v hodinách hudební výchovy.

Tyto projekty jsou mimo jiné cenné v tom, že děti dostanou příležitost ukázat, nebo dokonce objevit svůj talent. Baví je to.

Co bylo pro tebe obtížné, měla jsi ty z něčeho obavy?

Člověk v takových situacích nedokáže předvídat reakci ani dětí - diváků, ale ani dětí - herců. Bála jsem se, že někoho vystrašíme moc, ale také že té negativní energie ze strany „bílých přileb“ bude málo a nedojde k té správné interakci. Nakonec vše dopadlo dobře.

Jaké jsou Tvoje vzpomínky na 17. listopad a na sametovou revoluci?

Demonstrace 17. 11. 1989 jsem se neúčastnila. Už jsem nebyla na škole, byla jsem čerstvý absolvent a v ten den jsem učila na LŠU v Říčanech. O demonstraci jsem se dozvěděla od své maminky hned ten večer. V té době pracovala v Národním divadle a vše se odehrávalo pod okny Nové scény. Vyprávěla, jak v jeden okamžik herci a celé divadlo mávali procházejícím studentům a během chvilky přihlíželi jejich masakrování. Proto byli v Národním divadle mezi prvními, kteří odsoudili tento zásah a přidali se na stranu studentů. Začalo se stávkovat a pořádat besedy, na které jsme s velkým nadšením chodili. Všech následujících demonstrací na Václavském náměstí i Letné jsem se již účastnila. Po Černošicích jsme s bratrem vylepovali a roznášeli plakáty, které maminka nosila z divadla. Byly mezi nimi i skvělé malované vtipy od Vladimíra Jiránka. Ještě je mám schované. Byla to doba neskutečné euforie, plná víry, očekávání, radosti, že jsme se toho dočkali.

Na tu pozitivní energii, která byla všude mezi lidmi, se nedá zapomenout.

Hanky Tuháčkové se ptala Jana Klimtová

Dobřichovický Sokol slaví 120 let

Dobřichovický Sokol slaví letos další významné výročí. 120 let od svého vzniku. Vzpomněli jsme na to už v letním čísle rozhovorem s paní Irenou Nolovou. A přemýšleli jsme, jak dál toto výročí připomenout. Protože za připomenutí rozhodně stojí.

Pořád jsme si kladli otázky, jak to vlastně funguje, že Sokol nezanikl v příboji vln “nové a jiné doby”, jak to dělá, že stále žije a funguje? Jak je to s těmi ideály, na jejichž základě před 120 lety vznikl? A navíc: jak je tomu právě v Dobřichovicích, kde má sokolská tradice věru hodně hluboký a silný kořen?

A pak nás napadlo vrátit se zpátky a hledat... Logická to cesta, jež nás přivedla k textu našeho kolegy a přítele, jenž už mnoho let publikuje v Kukátku co Rtuťovitý stařík, zkráceně *HgS* ...

V roce 1999 jsme totiž v Kukátku přinesli článek Emila Caldy ke stému výročí dobřichovického Sokola. A on je natolik aktuální, že si ho dovolujeme přetisknout znovu.

K letopočtu vzniku článku a k některým časovým údajům si ale přidejte kreativně ve své mysli 20 let, protože do textu jsme logicky nezasahovali ...

redakce

Jak jsme chodili do Sokola

Historky, které jsem za mlada slýchával od pamětníků, jaké to bylo, když v Praze vítali císaře pána, když za první republiky chodili do školy a když byli u partyzánů, jsem sice přijímal s mírným pobavením, ale vždycky jsem starým pánům dopřál, aby se vypovídali, zejména když jejich vyprávění nebylo nezajímavé. Naděju se tedy, že u příležitosti stého výročí založení dobřichovického Sokola mi laskavý čtenář oplatí stejnou mincí a dopřeje mi, abych si zavzpomínal, a to tím spíše, že nemusí v četbě pokračovat, když ho to přestane bavit.

Na valnou hromadu, na které byla 30. července 1899 založena místní sokolská jednota, si nevzpomínám, neboť jsem na ní nebyl. Chodil jsem tenkrát ještě po houbách a mé první setkání se Sokolem se uskutečnilo až po válce; mám přitom na mysli tu druhou. Došlo k tomu jednoho večera koncem května nebo začátkem června pětačtyřicátého roku, když mě naši vzali podívat se na zahajovací cvičení mužských složek. V rozzářené sokolovně – už nemuselo být zatemnění! – se v předsálí, v přísálí a na galerii tísnily davy, mezi nimi sem tam i ruští vojáci, a na sále cvičilo asi patnáct sokolských borců. Se zatajeným dechem jsem sledoval odvážlivce přemetem zdolávající metací stůl, s napětím jsem pozoroval, kterak jeden z nich o napjatých pažích stojí na bradlech hlavou dolů a spolu s publikem jsem propukal v jásot při obzvláště zdařilém cviku cvičence zavěšeného na kruzích. Cestou domů jsem si pak říkal, že do toho Sokola se musím určitě dát taky.

A tak jsem na podzim téhož roku začal chodit do cvičení, ale nebyl jsem sám, chodili tam se mnou skoro všichni mí vrstevníci. Nejvíce se mi líbilo skákání přes kozu, koně na dél, přes švédskou bednu a metací stůl, zejména když k odrazu sloužil pérový můstek a nikoli dřevěný, na kterém se nedalo odrazit tak vysoko, asi bych tenkrát vydržel skákat celou hodinu. Bohužel to však nešlo, neboť jsme museli cvičit také na bradlech a na hrazdě, kterážto cvičení jsem vůbec nemiloval, neboť jsem nebyl dost

silný přes ruce. Líbilo se mi ale, jak jsme na konci cvičení vždycky pochodovali kolem sálu a zpívali Lví silou a Šestého července, většině z nás se přitom dmula hruď odhodláním a daleké cesty jsme se nebáli, neboť ta sokolíka nelekala. Svým vedoucím jsme říkali „bratře“, což mi připadalo podivné, neboť jsem si myslel, že mám bratra jenom jednoho (ten druhý – Jirka – se rodičům dostavil až v roce 1947), ale vysvětlili mi, že v Sokole jsme všichni jedna rodina.

Mezi všemi cvičiteli měl u nás největší autoritu bratr Mak, náčelník jednoty Heřman Janka. Byl nám vzorem nejen při cvičeních tělesných ale i v oboru hodnot duchovních; dodnes si pamatuju obsah jeho improvizovaných, ale úderných proslovů na téma, že slušný člověk nekrade (když se v šatně někomu něco ztratilo), že silnější má chránit slabšího (když se někdo ze starších žáků vytahoval na mladšího), že se má držet slovo (když někdo něco slíbil a nesplnil to), že se má chodit včas a tak dále. Myslím si, že kdyby k němu do Sokola chodili naši dnešní – a vlastně i dřívější – představitelé politického života, že by to v našich krajích vypadalo trochu jinak.

Jako žák jsem také cvičil na sokolském sletu v roce 1948. Přes noc jsme spali na slamnících na podlaze v nějaké škole na rozhraní Smíchova a Košíř, brzy ráno jsme vstávali a chodili nahoru na Strahov, kde nás čekaly zkoušky, a v hlavních sletových dnech vystoupení. Pamatuju se na jednopatrové (nebo dvoupatrové?) dřevěné baráky, které nám sloužily jako šatny, na plátěné přístěnky, pod nimiž se snídalo, obědvalo a večeřelo, a také na dlouhá úmorná čekání na seřadišti před branami stadionu. Bylo mi tenkrát třináct let a zjitřenou atmosféru tehdejší doby jsem nevnímal. Pamatuju se ale, že mi velmi chutnalo horké kakao, které jsem tenkrát pil asi poprvé v životě.

Účast na sletě byla dobrovolná, ale každý člen Sokola považoval za čest, že se může zúčastnit, protože na Strahově nemohl cvičit každý. Na spartakiádě v roce 1956 už to bylo trochu jiné – kdybych dobrovolně necvičil za dobřichovickou tělovýchovnou jednotu, musel bych jako student nacvičovat na fakultě povinně. A tak jsme pod vedením bratra Maka zase nacvičovali, až se z nás kouřilo, a opět jsme slavně dobyli strahovský stadion. Nevím už, jestli jsme dostávali k snídani kakao jako před osmi lety, ale jestli ano, určitě už tak nechutnalo jako tenkrát. Ono se už za tu dobu vůbec mnoho změnilo a ty změny nespočívaly jenom v tom, že už jsem se na svět nedíval očima třináctiletého chlapce. Měnily se i mé zájmy, ale můj kladný poměr ke skákání přetrval – místo do cvičení jsem začal chodit na volejbal, což je ale už úplně jiná kapitola.

V brožurce vydané ke stoletému výročí sokolské jednoty v Dobřichovicích se na samém začátku praví, že dnešní doba velkým slovům a idejím nepřeje. Je to nejspíš pravda, ale neznamená to, že bychom si občas některé myšlenky neměli připomenout navzdory tomu, že některým mohou připadat jako mírně komické. A u příležitosti tohoto výročí vzpomeňme těch Tyršových: *Ni zisk, ni slávu! Paže tuž a vlasti služ!*

HgS

Slavili jsme!

Na začátku listopadu 1989 bylo autorovi těchto řádek 13 let. Staral jsem se hlavně o to, kdo drží světový rekord a jak dopadnou zápasy první československé hokejové ligy, která byla tehdy vynikající soutěží. Začalo být chladno, a tak už nešlo jezdit do večera na kole po lesích Lužických hor, které jsem v tom roce začal objevovat. Pro-

to jsem býval doma již kolem 18. hodiny, četl jsem si o olympijské chartě a v půl osmé jsme se scházeli s rodiči u televizních novin…

Bylo to v pátek, kdy se ve zprávách (no byla glasnosť, že ano!) objevila krátká zpráva, že se v Praze nějak nepovedl závěr jedné z demonstrací. Je nutno říci, že zprávy tohoto typu toho roku tvořily jistý folklórní kolorit poklidného, normalizovaného života našeho pobořeného, ale pohodového pohraničního městysu… Zpráva končila památnou větou: bezpečnostní složky pozdě večer obnovily pořádek.

Pamatuju se na rodiče. Pospávali, protože takto se pořádek dařilo obnovovat každý měsíc a nijaká naděje prostě ani 17. 11. 1989 nebyla na krásnolipském obzoru. Proměna byla rychlá, už v neděli se dementovalo a zpravodajství bylo nějaké jiné. Najednou jsme všichni seděli u televize a čekali. (Rodiče a jejich vrstevníci asi nejen u televize, ale o tom jsme my děti neměli tušení.)

A pak to přišlo, myslím, že to byl čtvrtek 23. 11. A ve zprávách se objevily první obrázky z Václavského náměstí. Do televize nejspíše unikl údaj o počtu demonstrantů - dvě stě tisíc. Táta neslyší úplně dobře, dělal ve strojírenské fabrice TOS Varnsdorf, která mu jeho sluch nevratně poškodila. Povídá mámě: Maruš, deset tisíc, tak to nic není. Máma mu ale se slzami v očích řekla, že říkali dvě stě tisíc. A tak začala sametová revoluce v Lužických horách.

V pondělí 27. listopadu jsme my, osmáci, nesli řediteli dopis, jímž jsme mu oznamovali, že je vyhlášena stávka a že se jde na Rudé náměstí. Ano, tak se opravdu jmenovala (až do květnových obecních voleb v roce 1994!) ta asfaltová plocha, kolem níž soudruzi v druhé polovině osmdesátých let pobořili asi polovinu domů a tím „náměstí“ odhalili, de facto zničili. Ta obrovská

díra na jih a západ byla zacelena (za nezbytné podpory evropských peněz) teprve v roce 2013…

V lednu 1990 se zdálo, že je vše temné zažehnáno; pamatujete se? Bylo teplo, dalo se zas jezdit na kole a začala perioda devadesátých let. Pro mnohé z nás znamenala dospívání, lásky, alternativní hudbu, výlety „kamkoliv“, tisíce (!) západoněmeckých marek za prázdninové brigády v SRN, studijní stáže za hranicemi.

Pro jiné lidi to ale znamenalo možnost se obohatit na systému, kde se záměrně „zhaslo“: podle T. G. Ashe došlo v Česku a na Slovensku u veřejnosti k trvalému poškození porozumění zákonnosti a právu. A pro zbytek společnosti, lidi, kteří byli dospělí již v době pádu zdi, znamenaly „devadesátky“ začátek těžce přijímané nerovnosti, později „opepřené“ tím, že Praha a velká města se stala úspěšnou součástí globální, kosmopolitní civilizace, kde různost není podezřelá, ale naopak obchodní příležitost, a to víc než ve většině měst a obcí menších…

Nostalgické vzpomínání nyní MUSÍ nahradit aktivita: víme, že to, co přinesly listopadové a prosincové události památného roku není stav, ale trvalý proces, konflikt s nepredikovatelným výsledkem. Svoboda, narovnání vztahu k vlastnictví, veřejnému prostoru a další vymoženosti, jako zdánlivě přirozená integrace střední Evropy do „západních struktur“, za což tehdy lidé mrzli na náměstích, nejsou „napořád“. Většina uvedených výsad je ve skutečnosti pohyblivý fenomén: svobodu nebo členství v západních organizacích lze zrušit jedním hlasováním. Zejména my, pedagogové, se tedy máme co otáčet, abychom se nejen zorientovali v tom, o co nyní jde, ale hlavně abychom se stali duchovními lídry změn k lepšímu. Proto ostatně školy máme: aby pomáhaly udržet cenné hodnoty, které vedou k udržitelnému a spokojenému životu sebevědomých, úspěšných jedinců v bohatnoucí společnosti.

Navštívíme nyní krátce tři skupiny učitelů, kteří se s dětmi snaží toto dávné poslání školy naplňovat i v těchto obtížných, komplikovaných a komplexních časech. První skupina jsou učitelky a učitelé, kteří plánují rozvoj vzdělávání na Voticku a Sedlčansku (MAP). Implementují rozvojový plán, který aktivně proměňuje výuku. Výuka ve školách, které se zapojily do práce MAP, se organizuje nikoliv výhradně do vyučovacích předmětů. Během školního roku skupina rozpracovává vybraná témata; k nim vytváří učební opory, experimentuje s cílem a metodami k jeho dosažení a baví se o tom, jak to bylo ve třídě a co dál měnit. MAPy v této oblasti pod vedením Evy Zirhutové zároveň financují spolupráci s pečlivě vybranými externisty: takže texty reflektující místní dějiny vyhledávají matrikáři a kronikáři obcí,

do jazykově přijatelnější úrovně pro žáky školy je „převádějí“ novináři a učitelé škol, spolupracuje se ale také s učiteli odjinud, kteří vnášejí nové prvky jak do tříd, tak do přípravy, realizace a reflexe výuky. Na konstrukci řady divergentních, přemýšlení otevírajících úloh s mnoha možnými řešeními (jejich konec není společné řešení, ale proces vyjednávání, seznamování se s názory a argumenty spolužáků a učitele…) se podílí i autor článku.

S kolegy jsem se sešel 25. října na sedlčanském Gymnáziu a střední odborné škole ekonomické a mohli jsme konstatovat, že jsme připraveni „listopad“ připomenout důstojně, školními projekty a aktivitami, které asi v deseti školách již dílčím způsobem otestovali a připravili k nim „kuchařky“ pro učitele další.

Čtenář, který se o život škol zajímá, se může dozvědět více na stránkách Didaktického portálu Místo pro život, který dostává novou podobu, funkcionality a název: *Učení bez učebnic.*

V říjnu a listopadu jsme ale spolupracovali s mými kolegy a kolegyněmi z projektu PPUČ (Podpora práce učitelů) také s pracovní skupinou gramotností v hranickém MAPu. Hranice mají tu výhodu (anebo nevýhodu z pohledu některých učitelů, kteří své postupy nechtějí nahlížet, reflektovat a proměňovat), že jsou v péči projektu *Podpora práce učitelů* (https://gramotnosti.pro). A tak jsme samozřejmě také nemohli významné výročí pominout: a už máme i plán. V listopadu pojedou děti ze základní školy Hranice Struhlovsko do Prahy, postupně všechny. Momentálně vyvíjíme evokační aktivity do školy, plán aktivit na místě a reflektivní postupy po návratu. Navštívíme jak instituce péče o paměť, tak výstavu Petra Sýse v DOXu, a zejména místa bezprostředně spjatá s listopadovými událostmi z před třiceti lety: Albertov, Vyšehrad, Národní třídu a Bartolomějskou, Václavské náměstí, Letenskou pláň a Pražský hrad (snad nás tam stráž prezidenta republiky vpustí…). Věříme, že děti také potkají lidi ze všech koutů této země, kteří se půjdou na slavná místa podívat, budou se usmívat a vyzařovat sebevědomí země, která vzala svůj osud do vlastních rukou.

Budeme se o tom, co to znamená, a jaký osud si přejeme, s dětmi bavit. A o tom, jak mohou být proaktivní a o svůj osud se zasloužit, a to ve své rodině, obci, budoucím zaměstnání a podobně. Na výsledky práce se moc těšíme a také plánujeme mnohé z nich zveřejňovat pro učitele v celé zemi. Kanálem bude reputační systém digitálních vzdělávacích zdrojů pro učitele ema.rvp.cz. Sledujte to!

Poslední aktivita, jíž jsme připomínali listopad, byl výlet dětí z turistického kroužku SVČ Všenory do památníku třetího odboje a politických vězňů Vojna u Lešetic nedaleko Příbrami. Výlet proběhl 2. listopadu. Kolik lidí asi bylo zavřeno v tomto táboře před třiceti lety? Zřejmě sousta vojáků základní služby. Ale Vojna byl jedním z mnoha pracovních lágrů padesátých a šedesátých let 20. století, kde těžcí zločinci, „vnitřní nepřátelé“ spolu s politickými vězni trávili nejlepší léta svých životů v reálné, každodenní nouzi, tvrdou prací, a pokud se nelíbili bachařům, tak v korekci. Byl temný den a temné bylo i okolí: těžce na nás dolehl

okolní les, který z výše stejnojmenného vrchu Vojna ze všech stran místo obklopuje. Těžký byl beton bunkru, který sloužil v těch divokých letech jako jedno z míst korekce, kde se snažila vězeňská služba zlomit kněze, vědce, skauty, soukromé zemědělce, spisovatele či sportovce a další z řady těch, jež osud na toto zlé místo zavál.

Děti beze slov sledovaly, na jakých postelích tam lidé spali, co (málo) měli k jídlu, kolik (mnoho, osobní norma 9 tun denně) toho museli vytěžit a jaký vůbec (chudičký) byl jejich denní režim. A jaké byly tresty a za co. A zkoušely si představit, jak zlá je situace, kdy jste plně odkázáni na to, jak se vyspí vedoucí vaší party, bachař nebo dozorce… Anebo měly příležitost přemýšlet o jednom z mála rozptýlení, co vězni měli. Šlo při tom o dobrodružství, o jaké by žádný nestál: večer po zaměstnání, které spočívalo obvykle v devadesátiminutové přednášce politického komisaře o tom, v jaké krásné zemi žijeme a jaké jsou úspěchy posledních týdnů, následovala večerka. Ta v táboře znamenala vyhlášení stanného práva: na vězňův pohyb mimo baráky reagovala stráž tábora střelbou bez varování. Ale co když byl hlad tak hrozný, že se to nedalo vydržet? Lidi se tak pod světlomety a samopaly plížili k hromadě zbytků z kuchyně, sbírali do kapes zbytky knedlíků (ty byly nejoblíbenější) a ty pak na kamnech vysoušeli na jistě moc chutné suchary.

Při reflexi se ukázalo, jak vzdálená je naštěstí dětem hrůza padesátých let: všímali si spíše uměleckého ztvárnění tábora. Také jsem se snažil, aby vzpomínky dětí nebyly až tak temné. Povídali jsme si o důlní činnosti a fotili se ve vláčku. Aby byl tíživý výlet otevřen do budoucnosti a „nahoru“, ukončili jsme putování návštěvou Svaté Hory, příbramského poutního místa speciální středoevropské spirituality a zvláštního českého odrazu italského baroka. Temný zážitek se tak obrátil do světlých barev a naděje. Končili jsme u pomníčku všech svatých. Ano, na dobré lidi se vzpomíná lehce u slabého plamínku svíčky. Jsem ale rád, že se dnes nezapomíná ani na hrdiny třetího odboje. Jaká změna oproti roku 2002, kdy jsme byli na exkurzi v hornickém muzeu v Příbrami (jehož součástí je dnes také památník Vojna) se studenty varnsdorfského gymnázia. Tehdy se jeden septimán zeptal, kolik pracovalo na uranu v Příbrami politických vězňů. A tu se na něj průvodce obořil, že žádní političtí vězni v dolech nepracovali!

Popsané mě utvrdilo, že jsme všichni v posledních desetiletích dokázali mnohé. Nyní je na nás a na dětech, jak významnou cestu zvládneme ujít, a hlavně, kam bude toto naše pozemské bloudění směřovat.

Petr Koubek, lektor SVČ, garant čtenářské gramotnosti a manažer podpory učitelů systémového projektu PPUČ

Cesta Česka

Spolek Cesta Česka společně s Klubem českých turistů slavnostně otevřel Poutní cestu Blaník - Říp

Poutní cesta Blaník - Říp s mottem *„Poznej českou zemi a sám sebe“* obsahuje sedm etap a propojuje dva bájné a historicky důležité vrcholy.

Cesta byla slavnostně otevřena v neděli 13. října 2019 v prostorách bývalého refektáře Sázavského kláštera. Trasa propojuje dva bájné a historicky důležité vrcholy v České republice, je rozdělena do sedmi etap a měří necelých 190 kilometrů. Putování začíná v obci Louňovice pod Blaníkem, pokračuje převážně po vyznačených turistických cestách a končí na hoře Říp pod rotundou svatého Jiří. Závěrečná část trasy vede z obce Ctiněves, kudy vedla též cesta praotce Čecha a kde se již každoročně koná Pouť Českého Anděla.

Začátek cesty se nachází v informačním centru obce Louňovice pod Blaníkem, v němž poutník obdrží potřebné informace, mapu a Poutníkův deník. Poté se vydá po trase vyznačené 54 tabulkami s QR kódem a rozdělené do sedmi etap. Mezi hlavní místa zde patří například hora Blaník, Český Šternberk, Sázava, Kouřim, Sadská, Stará Boleslav, Mělník a Říp. Každá etapa v sobě zahrnuje téma k zamyšlení, které si lidé obvykle kladou v každé době bez ohledu na to, jakého jsou vyznání, či kultury. Chůze zbavuje člověka napětí a napomáhá zklidnění. Každý má volbu zvolit si vlastní tempo a návodné otázky mu pomáhají udržet si záměr.

O spolku Cesta Česka

Cesta Česka působí od roku 2014 (více informací o něm naleznete na adrese: www.cestaceska.cz). V Kukátku jsme se o něm už zmínili v čísle 2/2019 na s. 43. v souvislosti s tradiční poutí na Říp.

Spolek se věnuje projektům zaměřeným na smysluplné využití volného času a na seznamování lidí s českou tradicí a historií. Mezi aktivity spolku patří například pořádání výletů a letních táborů pro děti, organizace historických přednášek, Pouť Českého Anděla a nyní též realizace poutních cest v České republice. Vzhledem k jeho zajímavosti se k tomuhle tématu vrátíme v příštím čísle.

redakce

Fyzioterapie v těhotenství

Snad nikdo si nepřeje, aby ho něco bolelo a tím obtěžovalo jeho spokojený život. Pokud se tak stane, chceme obtíže řešit, co nejrychleji, aby nás v životě neomezovaly a nemuseli jsme jim podřizovat naše návyky a běžný život. Jak je to v těhotenství? Jestliže se necítí těhotná žena dobře a pohybový systém nefunguje tak, jak je zvyklá, měla by zatnout zuby a vydržet, odložit řešení až do období po porodu?

Je to normální…

Člověk se mění celý život, od narození až po stáří. Je ale období, kdy jsou tělesné změny výraznější v mnohem kratším časovém horizontu než po zbytek života. A tímto

obdobím je právě těhotenství. V těle ženy se během těhotenství odehraje až neskutečné množství změn, se kterými není vždy lehké se vyrovnat. Když se žena sžije s tím, že se v jejím těle vyvíjí nový život, začne se měnit i celé její tělo. Co když nejsou změny jen pozitivní, ale způsobují ženě nemalé obtíže? Kolikrát jste slyšeli postesknout si nastávající maminku na bolesti zad, krční páteře, nohou, oblasti pánve a jiných částí jejího měnícího se těla? Já osobně velmi často, dokonce asi častěji než pochvalu bezproblémového, jak se říká, nejkrásnějšího období v životě ženy. Na podobné stesky je často odpovídáno zázračnou větou: „Vždyť jsi těhotná, to je normální, počkej, až porodíš, bude líp.“ Opravdu tomu tak je? Měla by těhotná žena přetrpět těhotenství a až poté řešit své obtíže? Za mě opravdu ne. Vždyť pokud vás v těhotenství bolí zub nebo ucho, jdete k lékaři co nejrychleji a nečekáte až do porodu.

Co se to děje?

Jak je známo, těhotenství není nemoc, která by měla ženu vyřadit z běžného života. Ale je vhodné dopřát tělu odpovídající podmínky, aby se cítilo co nejlépe. K čemu vlastně dochází?

Pokud žena ví, jaké změny se budou v jejím těle odehrávat, může se na ně připravit, lépe s nimi pracovat, popřípadě zmírnit, či odstranit je úplně. Nejvýraznější změnou, se kterou se nastávající maminka setká, je růst bříška. Každé tělo je jiné a vyvíjející se miminko také. Některé ženy pocítí růst břicha již v začátku těhotenství, jiné až ve třetím trimestru. Pravdou je, že pokud žena již před těhotenstvím nemá funkční břišní stěnu, bránici, pánevní dno a zádové svalstvo, může ji rostoucí bříško a s ním posun těžiště těla dopředu pěkně potrápit. S tím se pojí hlavně bolesti zad v bederní či krční oblasti, které jsou velmi častým problémem.

Přibírání na váze není bráno v dnešní době jako žádoucí, ale těhotná žena se mu nevyhne. Zvýšením objemu krve, váhy miminka, dělohy a plodové vody prochází tělo zátěžovou zkouškou. K tomu přidáme ještě zvýšené množství hormonu zvaného relaxin (rozvolňuje vazy, aby miminko lépe prošlo porodními cestami - má však účinek v celém těle) a máme skvělé podmínky pro další tělesnou zátěž.

Kdo to nejvíc odnese? Ano, ta část těla, která nás nosí celý život, tedy nohy. Noha sama o sobě to nemá v dnešní době nepoddajných tvrdých bot (samozřejmě jsou i jiné možnosti, barefoot obuv apod.) a upnutých ponožek moc lehké. Pokud není noha již před otěhotněním trénovaná a funkční, jen velmi těžko zvládne toto období bez úhony. Nezřídka se stane, že po porodu si maminka musí koupit o číslo větší boty – noha se při nefunkčnosti „rozplácne“.

Co tedy dělat? V případě nepříjemných pocitů či bolesti v oblasti nohou je vhodné zařadit do denní rutiny cvičení – vhodná je stimulace plosek, aktivace nečinných svalových skupin a naopak uvolnění přetížených částí nohy, zhodnocení vhodné obuvi, ponožek, chůze – se vším pomůže a vysvětlí fyzioterapeut, který zkontroluje váš stav a spolu s vámi vybere nejvhodnější cestu, jak s nohama pracovat.

Statická poloha, ať už sed, nebo stoj, není pro tělo výhodná a dříve či později se její negativní vliv může projevit. Velká část nastávajících maminek tráví sedem velkou část dne a tomu přizpůsobuje i polohu svého těla, které sklouzává do ohnutí páteře, předsunutí hlavy. Ve stoje se velmi často prohýbají v zádech, zejména v bedrech. O tom, že trpí páteř, jsme všichni určitě slyšeli, ale jak se v takových pozicích dýchá? Plíce jsou stlačené a bránice nemá moc prostoru k pohybu. Pocit nedostatečnosti dechu nebo pálení žáhy se může brzy objevit. Zde by pomohlo pracovat na vědomém dýchání, uvolnění bránice a na udržování vzpřímené pozice.

S přibývajícím objemem kolující krve, zvětšující se dělohou a sníženou pohybovou aktivitou mohou souviset otoky nohou, ale i rukou. Pokud žena trpí na otoky rukou, může současně pociťovat i příznaky tzv. syndromu karpálního tunelu, který se projevuje pocitem neklidu rukou a prstů, sníženou citlivostí nebo mravenčením této oblasti. Projevy se objevují zejména v klidu nebo v noci. Při těchto obtížích jsou příjemné procházky v mírném tempu, které ženu příliš neunaví, ale naopak pobyt v přírodě a na čerstvém vzduchu dodá energii. Zároveň rozproudí krev do celého těla a nebude docházet k městnání v nohách a rukách, jak tomu při nedostatku pohybu během těhotenství může být.

Pokud by otoky neustupovaly ani po terapii u fyzioterapeuta (např. lymfodrenáž, ukázka tzv. pumpovacích cviků), je vhodné poradit se se svým gynekologem, zda-li otoky neukazují jiný, závažnější problém.

Fyzioterapeut může pomoci

Abychom si odpověděli na počáteční otázku: i v těhotenství se dá pracovat na obtížích pohybového systému, které se mohou objevovat. Těhotná žena tedy nemusí úpět doma a čekat pasivně na porod s tím, že obtíže samy zmizí, až se miminko narodí. Fyzioterapeut je odborník, který umí poradit, co v kterém trimestru cvičit, na co se zaměřit či jak si ulevit od bolesti. Pokud byste nevěděli, kde takového fyzioterapeuta sehnat, v Centru komplexní péče v Dobřichovicích ho určitě najdete.

MEDAILONEK: Bc. et Bc. Michaela Jeřábková vystudovala obor porodní asistence na Jihočeské univerzitě a poté obor Fyzioterapie na UK FTVS v Praze. Ve své práci fyzioterapeuta propojuje poznatky obou oborů a ráda se věnuje ženám s obtížemi spojenými s pánevním dnem, před otěhotněním, během těhotenství a po porodu. Ve své práci používá techniky podle Ludmily Mojžíšové, senzomotorické stimulace, aktivace hlubokého stabilizačního systému nebo prvky jógy.

Hrabání listí a mozek

jak to jde dohromady?

Pokud máte zahradu a na ní alespoň jeden listnatý strom, který v tomto ročním období postupně odkládá svůj šat, máte už možná touto dobou hrabání listí plné zuby. Pojďme se na tuto zahradní činnost ale podívat jednou z trochu jiného úhlu…

Přenesme se teď na chvilku do rodiny, kde jednoho jejího člena postihla mozková mrtvice. Toto onemocnění v České republice postihne ročně 300 tisíc lidí. Řekněme, že ten, koho postihla tentokrát, je 75letý dědeček naší modelové rodiny. Babička mrtvici naštěstí včas rozpoznala, zavolala lékařskou pomoc a dědeček se po zotavení vrátil z nemocnice domů. Sice ještě potřebuje trochu rozhýbat pravou ruku a nohu, ale jinak se pohybuje tak, jak potřebuje. Zlobí ho ale paměť, těžko si pamatuje, co si domluvil s manželkou, že budou dělat odpoledne, a kolikrát ji dohání k šílenství opakovanými otázkami na to, co už mu tolikrát vysvětlila. Byť to vypadá, jako by to dělal naschvál, není to tak. Prostě si to nepamatuje. A mrzí ho to a štve. Říká si, že bude asi lepší se do ničeho nemontovat. Kdo nic nedělá, nic přece nepokazí… Ostatně, s tou špatnou rukou mu to jde stejně pomalu a žena to většinou nevydrží a raději to udělá sama.

Tento příběh může mít dvě různá pokračování. Může se stát, že náš modelový dědeček opravdu všechny aktivity postupně vzdá. Časem pak pravděpodobně upadne do letargie, ze které ho určitě vytrhne návštěva vnoučat, ale po nějaké době pro něj bude možná i jejich řádění už moc náročné a unavující. Na jeho ženu nejspíš padne všechna tíha domácího provozu. Od vaření a uklízení, přes řešení návštěv u lékaře a na úřadech, až po péči o manžela. V nejlepším úmyslu mu totiž chtěla nechat čas, aby se z mrtvice zotavil, a tak přebrala i činnosti, které vždycky dělal on…

Stejně tak, se ale v případě této rodiny mohlo stát, že vědí, že lidský mozek je úžasný orgán, který má velkou schopnost dokázat věci nečekané. Je ale potřeba mu pomoci, a to čím dříve, tím lépe. A proto hned po návratu z nemocnice všichni z rodiny zvou dědu do všech činností, které právě v aktuálním zdravotním stavu sám zvládne. Proto mu například snídani nechystá jeho žena, ale obrnila se trochu větší trpělivostí a nechá ho, aby si ji připravil sám, případně mu jen v pár drobnostech pomůže. Jeho to občas docela rozčiluje, protože to nejde jako dřív, ale nic jiného mu nezbývá, a tak po pár dnech přijde na to, jak si s mazáním másla poradit a postupně to začíná být čím dál méně otravné. Když přijdou na návštěvu vnoučata, obvykle s sebou přinesou nějakou stolní hru. Dneska jich je tolik! A přizvou dědu, aby si zahrál s nimi. Kolikrát stačí i klasické pexeso a on má pocit, že se mu protočí v mozku snad každý závit, ale i tady postupně získává na sebejistotě. Netrvá dlouho a málokdo by věřil, že i v této rodině udeřila mrtvice.

V čem se tato dvě pokračování příběhu liší? Asi to sami cítíte, možná i znáte… A asi už také tušíte, jak vlastně souvisí hrabání listí s naším mozkem. Při terapeutické práci s lidmi po poškození mozku s rodinou vždy hledáme co nejvíce činností, do kterých by se pacient mohl aktivně zapojit. Jsou cvičení, ze kterých je na první pohled jasné, že „teď si sedneme a budeme procvičovat paměť/soustředění/cokoliv dalšího“ a v terapii mají své podstatné místo. Ale nikdo z nás by nevydržel několik hodin denně sedět nad tištěnými cvičeními. Cvičením pro náš mozek jsou ovšem i činnosti zcela běžné. Jako třeba právě hrabání listí. V první řadě je to pohybová aktivita na čerstvém vzduchu, při které dochází k rozproudění krve v těle a tím pádem k lepšímu prokrvení a okysličení mozku. Velkou výhodou je, že si zcela přirozeně každý z nás zvolí přesně takové tempo, které je pro něj přiměřené. I když se to možná na první pohled nezdá, je to činnost, v níž potřebujeme plánovat – odkud začnu hrabat, kde udělám kupky listí, mám to blíž k té nebo oné… Ale zároveň se nic zásadního nestane, když to naplánujeme špatně. Možností zkusit to jinak je vždycky dost. Hrabat mohu sama a nechat si hlavou proplouvat myšlenky a třídit si je, ale stejně tak mohu hrabat s někým dalším a třeba i zavzpomínat na nějakou historku (a pocvičit tak svoji dlouhodobou paměť) a ještě se zasmát. A navíc, vždycky uvidím zcela jasně výsledky své práce – čistý trávník a kupu shrabaného listí. A to má lidský mozek rád. Je to pro něj totiž určitá forma odměny a roste pak motivace do dalších činností. Ostatně, na to nemusí člověka postihnout zrovna mrtvice nebo jiné poškození mozku. I zdravý mozek ocení trochu té čerstvě okysličené krve a možnost odpočinout si od pracovních starostí. Schválně to vyzkoušejte a uvidíte…

Ing. Hana Habartová, trenérka paměti
www.hanahabartova.cz

Z pamětní knihy

Měšťanské školy v Dobřichovicích

Tentokrát prožijeme s učiteli i žactvem strastiplný rok naplněný mnoha nepředvídanými událostmi. Mobilizace, Mnichovská dohoda, 2. republika, odloučení Slovenska a Podkarpatské Rusi, Protektorát Čechy a Morava, to vše v rychlém sledu za jediný školní rok! Následují četné změny i ve školství samotném, které narušují plynulý chod i na místní měšťance.

Školní rok 1938/39

Zprvu ocitujeme zápis zastupujícího ředitele Františka Urbana, který je datován dnem jeho neplánovaného pensionování, tj. 1. dubna 1939.)

V historii českého školství bude tento školní rok velmi pohnutý událostmi, jež přišly neočekávaně. Život školy sloučen byl s politickým životem českého národa, jehož přirozený životní prostor byl omezen a připjat k dějinám Německa jako kdysi. Vylíčení utrpení tisíců učitelů-uprchlíků stěhujících se od hranic, ze Slovenska a z Podkarpatské Rusi a důsledky těchto změn, budou jednou úlohou literatury. V přívalu říjnových a březnových událostí zůstala česká škola neotřesena jako skalnatý ostrov v příboji vln, které se od něho odrážejí, a zůstává v ní zachován český duch. Se stěn učeben odstraněny státní znaky i obrazy presidentů a zavěšen kříž. V Praze se usídlil říšský protektor, svobodný pán Konstantin von Neurath, rozpuštěna armáda, omezeno shromažďování. Politické strany, které národ rozleptávaly, byly rozpuštěny a místo nich utvořeno Národní souručenství spojující v celek 98 %

všech mužů za vedení státního presidenta Dr. Emila Háchy. Mládež sdružila se v Mladé národní souručenství.
Zápis v kronice je doplněn 2 novinovými výstřižky. 1. Českému národu! (O vzniku Národního souručenství.) 2. Protektorát Čechy a Morava-Výnos vůdce a kancléře Adolfa Hitlera, sepsaný v Praze dne 16. března 1939, podepsaný von Ribbentropem, říšským ministrem zahraničí, Dr. Lammersem, říšským ministrem a přednostou říšské kanceláře, a Dr. Frickem, říšským ministrem vnitra.
Vyučování začalo 1. září v 7 třídách s 240 žáky. 1. - 3. ročník byl dělen na chlapecké a dívčí třídy, ve 4. ročníku byla 1 třída pro obě pohlaví. Ve sboru dochází k několika změnám. Na vlastní žádost odchází do Radotína odborný učitel Václav Forejt, za něho je jmenován Jiří Profous. Zatím zůstává vedlejší učitelka němčiny Zita Bryndová. Přidělený praktikant Miloslav Brož odešel k 18. 10. do obecné školy v Suchdole a místo něho nastoupil Karel Kalivoda.

Jiří Profous: **1914 v Rosicích u Chrástu, ženatý. Po skončení obecné školy ve Slatiňanech pokračoval na střední škole v Chrudimi, kde vystudoval i učitelský ústav. Odmaturoval v r. 1933, zkoušku způsobilosti z I. odboru vykonal v r. 1938 a byl jmenován odborným učitelem. V l. 1935 - 1937 absolvoval 4 semestry Vysoké školy pedagogické. Učil na obecných školách ve Znojmu, Oudoleni (okr. Havlíčkův Brod), Chotěboři a v Dobřichovicích. Navštěvoval kursy techniky a brannosti.*

Učitelský sbor
stojící zleva: *Josef Straka, Jiří Profous, Karel Jezbera, Jaroslav Netuka, ředitel od 1. 4. 1939, Jaroslav Štěpán, Julie Drimlová, Jan Werner, Jan Mazáč*
sedící: *Věra Smrčková, František Urban, ředitel do 31. 3. 1939, Vlasta Votánková*

Karel Kalivoda: **1917 Praha, svobodný. Vystudoval učitelský ústav v Praze II, maturoval v r. 1938 a praktikoval na obecných školách v Radotíně a Suchdole.*
Nadále pokračovala výuka náboženství, ženských ručních prací, těsnopisu a psaní na stroji. Bylo rozděleno třídnictví, přiděleny úvazky a správcovství kabinetů a knihoven. Feriálním dnem byla stanovena sobota. Školním lékařem zůstává MUDr. Fürst. Místní školní rada pokračovala ve stejném složení. Zaopatřovala potřeby školy, zřídila pro žáky úschovnu velocipedů, zakoupila nová kamna a linoleum do ředitelny.
Škola odebírala 16 odborných a dětských časopisů, dále Věstník MŠ a tehdy vydávaný Příruční slovník jazyka českého. Žáci byli pojištěni proti úrazu u Pražské městské pojišťovny za 1.- K ročně na 1 žáka. Polední dozor nad dětmi vykonává Magda Koukolíková. Sběr cenných odpadků řídí učitelé Jezbera a Profous. V Praze-Karlíně působí i pro okres Praha-venkov Poradna pro výběr povolání. Řada hochů této výhody využila.
Září bylo neklidné. Neustále se měnil počet žáků, přibývalo dětí z pohraničí. K vojenské povinnosti (pozn.: všeobecná mobilizace 23. 9.) byli zavoláni jako důstojníci učitelé Jan Werner a Josef Straka. Začíná náhradní vyučování, spojování tříd a konání branných opatření. Učitelstvo po službě nastupuje do ochranných sborů v obcích, rovněž hoši ze 3. a 4. ročníku, ti i mezi dnem. Děti nutno zaměstnávat, aby šly domů klidné. Dochází ke změnám ve vládě. Po odstoupení presidenta E. Beneše, převzal předsednictví vlády armádní generál Jan Syrový. Ministrem školství byl jmenován Engelbert Šubert *(pozn.: bývalý středoškolský učitel a přednosta odboru MŠ, ministrem od 22. 9. do 4. 10. 1938).* Záhy byl vystřídán MUDr. Stanislavem Bukovským *(pozn.: lékařem a starostou Čs. obce sokolské, ministrem od 4. 10. do 1. 12. 1938. V r. 1942 umučen v Osvětimi).* Od 1. 12. 1938 do 19. 1. 1942 byl ministrem školství prof. Dr. J. Kapras *(pozn.: právník, historik, profesor na Právnické fakultě UK zabývající se převážně dějinami českého práva).*

13. září se škola zúčastnila společné tryzny za zemřelého presidenta Masaryka. 23. září promluvil na žákovském shromáždění o významu presidenta Osvoboditele učitel J. Profous. 21. září navštívil školu OŠI Ferdinand Černý a schválil mimořádná školní opatření. 28. říjen byl na vládní příkaz dnem vyučovacím. Sbírka ve prospěch Zemského ústředí péče o mládež vynesla 380.- Kč, další vybraná částka byla uložena ve prospěch dětí uprchlých z pohraničí. Učitelé navázali styky s organizací reformovaných škol, semináře se zúčastnili J. Profous a J. Drimlová. Celý sbor se přihlásil do Pedagogické akademie. Jednotliví učitelé se angažují v Civilní protiletecké obraně, ČSČK, Svazu čsl. důstojnictva v záloze, cvičitelství v Sokole, ve sportovním klubu, okrašlovacím spolku, včelařském spolku, výboru pro uprchlíky a v ošacovacích a stravovacích akcích. 12. prosince v 15 hod. byl vztyčen Strom republiky, proslov pronesl starosta František Fürst, děti zazpívaly koledy a zarecitovaly vhodné básně.
20. prosince se konala v sokolovně vánoční besídka. Na programu byla scénka u jeslí, vánoční zpěvy a tělocvičná čísla. Proběhla úspěšně a měla pěknou úroveň. 23. 12. v 15 hod. uspořádal výbor pro uprchlíky za součinnosti pedagogického sboru nadílku pro chudé děti. Bylo rozdáno 47 párů bot, prádlo a šaty pro 13 dětí. Celkem bylo poděleno 58 dětí z měšťanky. Navíc žákovská samospráva oblékla 5 dětí a 2 dívkám darovala boty. Rovněž ředitel Urban získal u známých šatstvo a prádlo. V hostincích se stravovalo v zimě 40 dětí.

Jiří Profous

Jaroslav Štěpán

Ředitelství a výbor pro uprchlíky obstaraly 42 kusů učebnic a za pomoci učitele Profouse se podařilo získat dalších 16 učebnic pro děti uprchlíků. Výnosem z 9. 12. byly na náklad školní rady do učeben umístěny kříže. Výnosem z 5. 1. byly ze školy odstraněny podobizny pana presidenta. 7. - 9. 1. byly vyzvány provdané učitelky ke vzdání se služby. Dobrovolně odchází k 1. 2. učitelka ženských ručních prací Marie Nováková.
20. ledna 1939 bylo vzhledem k územním změnám výnosem stanoveno nové vyplňování katalogů a vysvědčení. Za M. Novákovou přichází Věra Smrčková *1911, absolventka rodinné školy v Praze a 2. ročníků učitelského ústavu pro ruční ženské práce v Praze. Působila na školách v Bartošovicích u Nového Jičína, Kamenickém Šenově, České Kamenici, Bečově nad Teplou a v Ostrově nad Ohří.
Škola neměla náležitý klid ku práci učitelů i žáků. K 1. 3. odchází na vlastní žádost na okr. Příbram Zita Bryndová, vedlejší učitelka němčiny. Za ni je přidělen odborný učitel Jaroslav Štěpán *1914 Plzeň, ženatý. Absolvoval nižší reálku a učitelský ústav v Plzni, v r. 1925 vykonal zkoušku způsobilosti pro III. odbor měšťanky. Byl správcem jednotřídky v obci Stvolny u Manětína, učil na měšťankách ve Stodu u Plzně a ve Stupně, okr. Rokycany. Získal způsobilost vyučovat obchodní nauky, dále kreslení, němčinu a ruční chlapecké práce. Absolvoval knihovnický kurs. Na zdejší škole převzal především výuku němčiny.

Od 11. 3. je sem přidělen z Litoměřic Jaroslav Netuka *(pozn.: *1887 Tutlety, okr. Rychnov nad Kněžnou, ženatý. Měšťanku navštěvoval v Kostelci nad Orlicí, reálku v Hradci Králové. Zkoušku způsobilosti složil v r. 1906 v Praze a zkoušku pro III. odbor v r. 1918 v Českých Budějovicích. Je způsobilý vyučovat němčinu a francouzštinu, psaní na stroji, modelování a kreslení, obchodní nauku. Působil na obecných školách v Kostelci nad Orlicí, Lišově, Českých Budějovicích, Hluboké, Lednici a na měšťance v Litoměřicích).*

Jaroslav Netuka

Vlasta Urbanová

Od 16. 3. přichází vedlejší výpomocná učitelka, Vlasta Urbanová *(pozn.: *1914 Rosice nad Labem, svobodná. Vystudovala gymnázium v Pardubicích a 4 semestry Pedagogické akademie v Praze. V r. 1936 získala vysvědčení způsobilosti pro výuku němčiny na měšťance. Působila na obecných školách v Novém Bohumíně a Řevnicích a na měšťance v Radotíně. Absolvovala kurs Školské reformy).*
Z moci úřední je k 23. 3. výnosem Zemské školní rady předčasně pensionován kvůli uvolnění míst pro příliv učitelských sil ze zabraných částí zastupující ředitel, František Urban. Okresní školní odbor pro Prahu-venkov mu poděkoval za dlouholetou pilnou a poctivou práci ve prospěch školy a dětí. Od 1. 4. nastoupil na místo zastupujícího ředitele odborný učitel Jaroslav Netuka. O Velikonocích se uskutečnila sbírka ve prospěch Národní pomoci, vynesla 506 K. Besídka ke Dni matek 10. 5. byla telefonicky zakázána.
Exkurze proběhly pouze v Dobřichovicích, a to ve výchovně a elektrárně. V obci proběhl za účasti žactva Týden čistoty. Ve vyhlášené soutěži zvítězily třídy 1a, 1b, 3b. Byly odměněny diplomky, které nakreslil ředitel Netuka. 23. 6. proběhly sportovní závody o ceny ve skoku vysokém a dalekém a ve volejbalu. 12. 6. se v kostele a ve škole konala zkouška z náboženství.
22. 5. vykonal inspekci doc. Václav Příhoda a 16. 6. OŠI Ferdinand Černý. Škola dostala peněžní dary od Podpůrného spolku důstojnického 900 K, od odboru Národní jednoty Severočeské 500 K. V adaptované klubovně DTJ na hřišti byla zřízena mateřská škola.
26. 5. a 1. 6. bylo svoláno z nařízení okr. školního výboru rodičovské sdružení. Dostavilo se málo rodičů, nikdo nechtěl přijmout funkci, takže se sdružení neustavilo.
24. 6. byl školní rok ukončen.

Zapsala J. Váňová

Počátky tetování

Tetování dnes zažívá obrovský boom napříč generacemi, kontinenty, městy a vesnicemi a také mezi všemi pohlavími, která se dosud podařilo objevit. Pojďme se podívat, jak tetování vznikalo.

Tradice trvalého zdobení kůže má doslova pravěkou historii, kdy její počátky sahají až do doby neolitu. Nález slavné mumie Ötziho, pocházející z doby kolem 5300 let př. n. l., je důkazem vzniku specifického umění, jež se stalo určitým předvojem současného bodyartu. Na nohou Ötziho bylo nalezeno celkem sedmnáct paralelních čar vzniklých porušením integrity kůže.

Tetovat se začínalo v Severní Americe a v Evropě, vlna obliby se nevyhnula ani Africe, Střední Americe, Číně či Japonsku. V klasickém Řecku bylo tetování běžné mezi otroky, v době antického Říma bylo používáno k označování vojáků proti dezerci. Ve starověké a středověké Číně bylo tetování považováno za barbarské a stejně jako ve středověkém Japonsku sloužilo k označování zločinců (podobně jako v Evropě cejchování). Konstantin I. Veliký a druhý nikajský koncil, iniciovaný jeho matkou Irenou, vyhověli křesťanům a rovněž tuto techniku zakázali. Zmínka ve Starém zákoně potvrzuje, že byla vyhodnocena jako nežádoucí.

Roku 1770, kdy námořníci dobývali země jižního Pacifiku pod velením Jamese Cooka, se zdobení kůže dále rozšiřovalo mezi veřejnost. Na přelomu 19. a 20. století se v USA objevují první tatérské hvězdy, které se postaraly o komerční rozvoj. Ve svých ateliérech zdobily jak vojáky před narukováním do války, tak občany toužící po atraktivitě. Jejich motivy se zachovaly na tzv. fleších, které zobrazují sady obrázků pro různé části těla. Tyto motivy se tetují dodnes pod názvem Traditional Tattoo nebo Old School a zažívají obrovskou popularitu nejen v USA.

Odhaduje se, že ve čtyřicátých letech mělo alespoň jedno tetování přibližně 6 % Američanů (asi 10 milionů lidí). V roce 2003 se tato čísla téměř ztrojnásobila na 16 % (1 z 8 Američanů je potetován). Do roku 2015 vzrostl podíl na necelých 30 procent, dnes se dá odhadnout nárůst o dalších 10 %. V Evropě a Asii je situace obdobná.

Poté, co předsudky společnosti opadly, staly se „kérky“ vyjádřením charakteru, stylu a výtvarného vkusu. Vzniklo množství směrů, jako jsou například Blackwork nebo Dotwork, a právem jsou dnes považovány za umění.

(Zdroje: 100+1, Studio Leny, Wikipedia)
Text: Radim Neumann
Článek je komerční prezentací.

Veterán od Monte Cassina

hostem dobřichovického nakladatelství KAVA-PECH

Ne každý může být hrdinou,
ale vždy lze zůstat člověkem.

Johann Wolfgang von Goethe

Milé čtenářky, milí čtenáři Kukátka,
obvykle v této rubrice nacházíte portréty těch, kteří s Dobřichovicemi spojili svůj život mnohem těsněji a mnohem déle. V tomto čísle uděláme výjimku, nabízíme portrét výrazné osobnosti, jež u nás sice pobyla jen pár dní, avšak kontext její návštěvy u nás je po výtce zajímavý z řady jiných důvodů.
No a že pan Martin Stuppnig není osobnost, to by asi nikdo tvrdit nedovolil. To už jsme v rovině modelů chování, příkladů, inspirací. V rovině osobností se vším všudy, protože osobnosti jsou těmi modely, příklady, inspiracemi …

redakce

Od 10. do 21. 10. 2019 mělo mé dobřichovické nakladatelství KAVA-PECH vzácného hosta: rakouského humanistu, esperantistu, účastníka jedné z nejkrvavějších bitev druhé světové války o Monte Cassino, Martina Stuppniga, autora knihy *Menschlich in der Unmenschlichkeit,* jejíž českou verzi zmíněné nakladatelství právě vydalo s názvem *Vždy lze zůstat člověkem.*

Čtyřiadevadesátiletému rakouskému autorovi by jeho věk nikdo nehádal. Je velmi čilý jak fyzicky, tak i duševně, proto zvládl bezproblémově náročný program: když ve čtvrtek 10. 10. k večeru přijel (jako vždy vlakem), ubytoval jsem ho v penzionu U Tuláka, ale již 11. 10. ráno jsme spolu odjížděli na konferenci esperantistů-železničářů do Kořenova, kde měl v sobotu odpoledne první prezentaci své knihy pro asi 40 účastníků. V tomto případě v esperantu, tedy bez potřeby tlumočníka.

V neděli večer jsme se vrátili do Dobřichovic, kde bydlel další tři noci U Tuláka (tam byl mimochodem velmi spokojený, a dokonce se vyjádřil, že v tak příjemném a klidném prostředí už dlouho nepřenocoval; jako jedinou vadu viděl chybějící veřejné osvětlení – to jsme ale vyřešili tak, že ačkoliv velmi rád chodí pěšky, večer jsem ho vozil autem), v pondělí se vydal samostatně do Nymburka navštívit jednu z dvojice překladatelů, Jindřišku Dubinovou.

V úterý už měl druhou prezentaci své knihy, tentokrát v aule Pražského humanitního gymnázia. Protože jsme předpokládali zájem studentů, nedělali jsme akci reklamu a jenom e-mailem pozvali několik lidí, u nichž jsme tušili skutečný zájem. V gym-

Martin Stuppnig a dobřichovický nakladatel Petr Chrdle

náziu jsme byli velmi pěkně přijati ředitelem školy, jeho zástupkyní a učitelem dějepisu a latiny, kteří měli o setkání s M. Stuppnigem velký zájem, ale podobný zájem se, bohužel, nekonal u studentů, z jejichž řad přišel 1 (slovy jeden) účastník. Tím prezentace proběhla před malým publikem asi 30 účastníků. Česko-německy tlumočil spolupřekladatel Karel Kauer. Přes menší počet lidí byla atmosféra velmi pěkná a neformální diskuse po oficiálním programu pokračovala ještě dlouho.

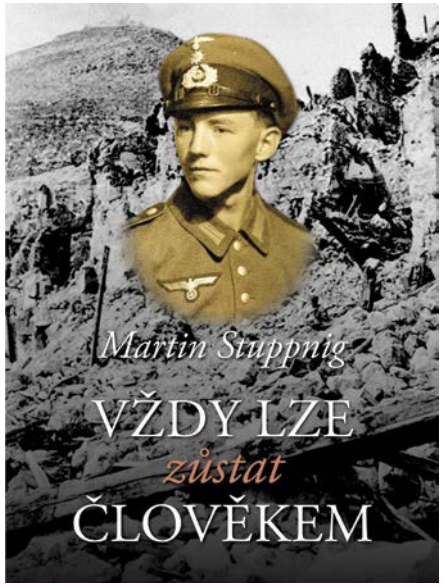
Ve čtvrtek ráno jsme odjeli do Brna, kde jsme se do neděle zúčastnili jubilejního kongresu Českého esperantského svazu. V pátek odpoledne v přednáškovém sálu Mahenovy knihovny měl M. Stuppnig poslední prezentaci své knihy u nás, tentokrát pro veřejnost. Tlumočila J. Dubinová a zájem předčil naše očekávání. Sál s více než sty místy nestačil, ale naštěstí bylo možno improvizovaně přidat další dvě řady židlí.

Autor po skončení programu pilně podepisoval svoji knihu, ale při tom stihl i odpovídat na další a další dotazy. Diskuse byla tak živá, že jsme museli akci po necelých třech hodinách násilně ukončit, aby se mohl sál připravit na následující večerní program.

Ve své knize popisuje M. Stuppnig své zážitky jak z fronty, kde musel jako sedmnáctiletý rakouský mladík po anexi Rakouska jít bojovat „za vítězství Třetí říše“, ale také zážitky z britského zajateckého tábora a návrat domů. I když se kniha řadí mezi memoáry, a tedy literaturu faktu, je možno ji číst jako napínavý dobrodružný román a ohlasy na ni jsou zatím jenom kladné.

Možná není bez zajímavosti, že jsem knihu vydal rychleji v esperantu než česky. Protože zásoby knih se brzy vyčerpaly, vydal jsem již i druhé esperantské vydání, z podnětu čtenářů doplněné o kapitolku, jak se vyvíjel život autora dál.

Čtenáře z Rakouska a Německa, kteří si

ji přečetli, mrzelo, že už není k mání také její německý originál. Protože nebyla naděje, že ten by v dohledné době znovu vyšel, zrealizoval jsem i druhé vydání v němčině doplněné o novou kapitolku podle druhého esperantského vydání, v mininákladu 150 ks, protože mi je jasné, že na německý knižní trh neproniknu. Myslel jsem, že knihu připravuji skutečně jenom pro síť prodejen s esperantskými knihami, navíc jenom v německy mluvících zemích. Přesto si vzal 50 kusů i můj český distributor KOSMAS, a i když jsem to nečekal, také tato německá verze si našla cestu i k čtenářům v naší zemi. Kromě toho jsem vyřídil objednávku největšího esperantského knihkupectví v Rotterdamu a z této německé verze mi necelý rok po vydání zbývá už jenom několik posledních kusů. A toto druhé německé vydání (první u KAVA-PECH) se stalo předlohou pro překlad do češtiny.

Ještě dodejme, že M. Stuppnig nemá ve svých 94 letech zdánlivě nevyčerpatelnou energii zadarmo: Už od doby, kdy se vrátil z válečného zajateckého tábora v Egyptě v prosinci 1946, začíná každodenní ranní rozcvičku pěti Tibeťany, k čemu si vždy něco přidá podle časových možností a momentální nálady, a následně ujde rychlou chůzí minimálně pět kilometrů. To nevynechá ani při svých mnohých cestách. Mohu uvést jako příklad, že když jsme se setkali vloni v Poděbradech na esperantském ekumenickém kongresu, potkal jsem ho ráno cestou do jídelny s ještě téměř zalepenýma očima, jak se zrovna rázným krokem vrací naprosto svěží ze svého každodenního ranního pochodu. A jak se můžeme dočíst v jeho knize, jen stěží se po zranění ubránil amputaci nohy v zajateckém lazaretu!

Jen pro zajímavost, 14. 12. se znovu sejdeme ve Vídni na oslavě Zamenhofova dne v tamním Polském institutu, kam to máme stejně daleko, protože bydlí až u italských hranic. Další setkání už máme naplánované v květnu ve Frankfurtu nad Odrou na Mezinárodním esperantském kongresu železničářů a v září ve Svitavách při příležitosti vernisáže nové výstavy v Muzeu esperanta. Kromě toho vím, že už slíbil účast na vzpomínkové akci v italském městě Cassino a jistě plánuje cest víc, o kterých nevím. Minimálně tři do Maďarska, kam jezdí každé čtyři měsíce do lázní. Kdo Martina nezná, tomu přijde možná divné, kolik cest si plánuje člověk v polovině desátého desetiletí svého života, ale nám, kteří ho známe, to přijde docela normální a nijak nás to nepřekvapí.

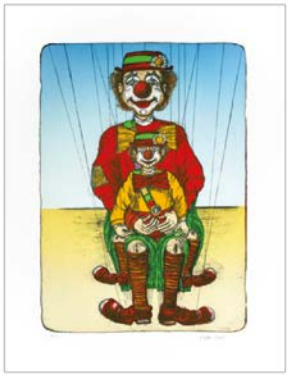
Přeji svému autorovi a příteli Martinu Stuppnigovi, aby se mu všechny jeho nejen cestovatelské plány splnily, a také, aby stejně úspěšná jako německý originál a esperantská verze byla i česká verze jeho knihy, ale i další jazykové mutace připravené už k vydání (vím o italské a maďarské, ale jestli již vyšly, se ke mně zatím nedostalo).

Petr Chrdle
www.kava-pech.cz

VIKTOR PREISS: MŮJ SVĚT

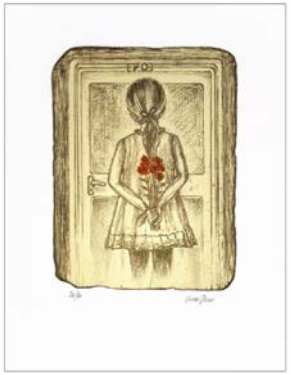
Výstava kreseb a ilustrací Viktora Preisse, jednoho z nejvýraznějších a nejrespektovanějších českých herců současnosti, je od 15. listopadu k vidění v prostoru galerie Café Bím v Dobřichovicích.

Viktor Preiss se věnoval ochotnickému divadlu a poezii už na gymnáziu. V roce 1969 absolvoval DAMU, poté nastoupil do Městských divadel pražských a v souboru plném výrazných hereckých osobností se brzy prosadil. Od roku 1983 byl v angažmá v Divadle na Vinohradech a za dobu svého působení vytvořil na vinohradském jevišti více než čtyři desítky rolí. Úctyhodný je počet jeho televizních rolí, pracoval také na zajímavých filmových a televizních projektech a jeho kultivovaného hlasu využívá dabing a zejména rozhlas, kde tento zkušený herec moderoval svůj pořad Báječný svět.
Viktor Preiss však není pouze výborným hercem – jeho další talenty mu umožňují úspěšně se uplatňovat také v dalších uměleckých oblastech. Velmi dobře zpívá (natočil několik písňových CD), je autorem mnoha zajímavých kreseb a grafik (litografií), vyznačujících se jemným humorem a nadsázkou a jeho ilustrace jsou použity v několika knihách.
Vyzkoušel si i profesi scénáristy a režiséra v České televizi a divadelní režii v Divadle na Fidlovačce.

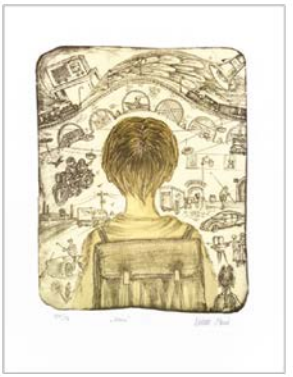

Vernisáž za účasti autora se konala v pátek 15.11.2019.

Café Galerie Bím

Kulturní přehled

zima 2019

Podrobnější informace najdete na webu Dobřichovic a v Informačním listu.

Výstavy
Galerie Café Bím
Viktor Preiss "Můj svět" – výstava kreseb a ilustrací (16. 11. 2019 - 10. 1. 2020).

Další kulturní akce
Pondělí 2. prosince 2019 v 18:00 v Topičově salonu, Národní 9, Praha 1, 1. patro
Salon české fotografie 2019, kde budou k vidění i fotografie Ladislava Sitenského.

Sobota 14. prosince v křižovnické residenci od 12:00 hod.
Dětský vánoční jarmark
Stánky s vánoční tematikou, projížďky na koních, dílničky, skautské pečení placek na kamnech a pečení vánoček s Náručí.
od 12 hod. hudební vystoupení žáků ZUŠ
od 15 hod. představení pro děti - Vánoční koledy s loutkami (divadlo Sto opic)
Pořádá Město Dobřichovice, ZŠ, Skauti, Dobřichovický Domek, DD Lety, sdružení Náruč a Lví srdce

---

Sobota 14. prosince v kapli sv. Judy Tadeáše od 18 hod.
Vánoční koncert dámského pěveckého souboru Cabinet

Neděle 15. prosince v Zeleném ostrově od 15 hod.
Adventní setkání seniorů s kulturním programem

---

24. 12. ve 23 hodin v křižovnické residenci
Společné vánoční zpívání se souborem Ludus musicus.

---

19. 1. 2020 15:00 - 15:45
Divadlo Tondy Novotného - Osm dní v nebi - v Sále Dr. F. Fürsta
Představení vhodné pro děti od 3 let je volně inspirováno knihou I. B. Singera. Jsou to tři humorné pohádky plné něhy a lásky. Představení provázejí písničky, hraje se s krásnými loutkami.

---

25. února v Sále Dr. F. Fürsta od 19 hodin:
Nezmaři - koncert známé folkové kapely

Den Vlkoně

v Dobřichovicích podruhé

Eva Suková

Jiří Stivín

V předvolebním čase koncem září 2018 volební uskupení „Společně pro Dobřichovice" zorganizovalo kulturní podvečer v areálu ul. Anežky České, mezi restaurací Panská Zahrada a vinotékou La Fontana, při němž došlo k odhalení tří železných plastik, které dlouhodobě zapůjčil výtvarník Tomáš Kůs a nazval je VLKOŇOVÉ. Na loňský doprovodný program pod širým nebem navázalo uskupení „Společně pro Dobřichovice" letošním setkáním na stejném místě, opět s hravou koncertní náplní. Vystaveným kovovým plastikám se dne 15.9.2019 odpoledne dostalo pojmenování a tuto příležitost pod režijním vedením Viktorie Hradské provázelo koncertní vystoupení Evy Sukové a Jiřího Stivína. S novou poezií Jiřího Žáčka nás seznámil Jiří Klem. Milou akci moderoval Jiří Růžek.

DH

Tomáš Kůs, autor Vlkoňů

PhDr. Tomáš Kůs (nar. 1950) navštěvuje pravidelně Dobřichovice od r. 2012, kdy se jedna z jeho kovových plastik stala součástí zdejšího veřejného prostoru. Svoji aktivní účast na kulturním životě města podtrhl

dlouhodobou zápůjčkou dalších dvou plastik, nyní všech umístěných v ulici Anežky České. Několik základních informací o autorovi: vystudoval bohemistiku, dějiny umění a estetiku na FFUK; grafik, malíř a sochař má za sebou více nežli 60 autorských výstav doma i v zahraničí a stejně početná je i jeho účast na mezinárodních sympoziích a stipendiích. Jeho veřejné sochařské realizace jsou – kromě ČR – umístěny na řadě míst EU a v USA. „Totemovým" prvkem autorovy tvorby je „vlkoň", lidskozvířecí hybrid se zjevně symbolickou rolí. Objem soch je svařován z náhodně sbíraných zlomků železa. Šrot je tak pro autora přeneseně nejen propojením s okolní realitou, ale je „recyklován" do nového života v soše. Vzniklé postavy jsou symbolickým vyjádřením lidské povahy, upozorněním na její zdravou animálnost. Jeden z výtvarných teoretiků, PhDr. František Malina, napsal při příležitosti autorovy výstavy „Z českých národních dějin" v Nostickém paláci: „Nepleťte se – Vlkoň není vlkodlak! Vlkoň je asertivní, ale i shovívavý a vstřícný. A tak i takové posezení ve společnosti Vlkoňů nemusí být posezení nepříjemné". V předzahrádkách Panské zahrady a La Fontany se o tom můžeme přesvědčit.

VH

Tři podvečery
s musikou i slovem

Podvečer první aneb setkání s poetikou Petra Ebena

5. října se v karlickém kostele sv. Martina a Prokopa sešli přiznivci hudby Petra Ebena. Pozval je Prof. Jaroslav Šaroun, jenž si přizval sólisty Lucii Laubovou, Vratislava Kříže a Jana Jandu. A také kytaristu Martina Křehnáče.

Zněla velmi intimní hudba, kterou Petr Eben tak dobře uměl cítit i do not vtělit. Např. *Písně k loutně, Písně z Těšínska* či *Písně nejtajnější.* Vše to skvěle resonovalo s komorním a akusticky skvělým prostorem Karlického kostela. Byl to podvečer čiré poesie, noblesy a sdílené radosti.
Nabízíme pár fotek, které pořídil Jaroslav Kotek.

Martin Křehnáč a Jan Janda

V. Kříž a J. Šaroun

Podvečer druhý, aneb Musica da Chiesa opět v Dobřichovicích

Soubor Musica da Chiesa asi není třeba u nás představovat. Hráč na rozličné strunné nástroje Tomáš Najbrt a virtuos na různé píšťaly, flétny a další dechové nástroje Jaroslav Konečný jsou v Dobřichovicích častými hosty. A vždy je to svátek hudby, zážitek virtuosity spojené s pokorou a poznáním. Duchovní rozměr ... vždy ...
Pověstní jsou arsenálem nástrojů, na které hrají. V sobotu 19. října přijeli pro některé návštěvníky možná s překvapivým programem. Inspirováni osobností a odkazem sv. Patrika (pozor: iro-skotská misie zřejmě ovlivnila i raně středověké Čechy ...) nabídli v sále dobřichovické křižovnické residence převážně irskou a skotskou musiku. Temné balady i divoké tance tak, jak je milovníci téhle hudby znají. Přiznám se, že mi to udělalo velikou radost, protože tuhle musiku mám moc rád.

A zněly všeliké píšťaly, včetně těch vpravdě irských whistles, kytary, loutny, po irsku upravené řecké buzuki (příběh, jak se dostalo z Řecka do Irska je velice zajímavý a při koncertě nechyběl), dostalo se i na dudy a třeba i na unikátní moravskou flétnu dvojačku.
Občas exkurs do jiných žánrů či období, třeba do české středověké hudby nebo do

Ludus musicus

V. Beneš - Silnice Suain-Tahure

soudobých adaptací irského hudebního odkazu (Cat Stevens, Jethro Tull).
Unikátní koncert, musika plná emocí, napětí. Navíc virtuosně zahraná. Díky za to! Nabízíme aspoň jednu fotografii.

Podvečer třetí aneb Velká válka v obrazech

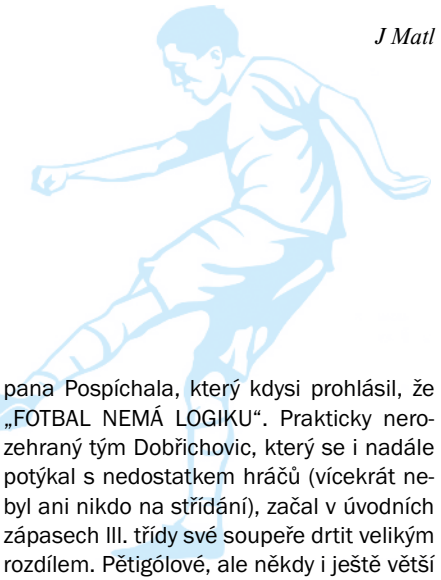
To bylo tak: vloni 11. listopadu byl v karlickém kostele krásný koncert k uctění památky obětí Velké války a jako připomínka příměří podepsaného v ten den roku 1918. A při setkání po koncertě padla zmínka o tom, že československá vláda vyslala v r. 1919 několik malířů do Francie, aby tam zachytili místa, kde bojovali čeští legionáři. Nesmělý vznikl tehdy nápad, jestli by se jejich díla nějak dala u nás představit. Tehdy se to zdálo jako utopie. A po roce z toho byl velmi krásný, hluboký a dojemný večer.
Mezi malíři byli např. O. Nejedlý, F. Kupka, V. Beneš. Další malíři pak jeli do Itálie či do Ruska.
Dr. Jiří Beneš (ano, z rodiny Vincence Beneše, jenž byl mezi vyslanými malíři) přiblížil, jak se to stalo, že naši malíři mohli jet do tak složitých poměrů, a pak promítal díla, která vznikla.
K tomu Ondřej Kulhavý četl ukázky z knihy O. Nejedlého *Malířovy dojmy z francouzského bojiště,* vydané v r. 1921, tedy krátce po návratu malířů domů. Ukázky vybral J. Beneš a vybral je skvěle, korespondovaly s tím, co se promítalo. A byly to texty i obrazy krutě přirozené a syrové, většinou z toho, co Nejedlý tak nějak přirozeně co pozorovatel a umělec popisuje, mrazilo. Zdevastovaná krajina plná kráterů, pahýly stromů, trosky měst, bunkry, zákopy, drátěné zábrany, na

O. Nejedlý - Pod kótou 140

nichž ještě visely zbytky uniforem, přilby, zbraně, osobní věci ...
Ludus musicus k tomu hrál jak skladby, které si zpívali tehdy čeští legionáři *(Kde je moje máma* a d.), tak i to, co zaznívalo později po vyhlášení příměří a v hektických letech následujících po těch letech šílenství. To přišel swing, jazz a hektická euforie 20. let minulého století. Také třeba Hašlerovu *Kampak na nás bolševíci* ... No a když pak na závěr zazněly česká i slovenská hymna, za slzy se nikdo nestyděl.

J Matl

Fotbalové ohlédnutí

Letošní jaro dobřichovickým fotbalistům nepřineslo mnoho radosti. Pronásledovala je dlouho nevídaná série zranění a dalších absencí, což se projevilo i na herním projevu mužstva, které postupně klesalo v tabulce níže a níže. Nakonec skončilo poslední, a v červnu, když boje o mistrovské body skončily, z Okresního přeboru sestoupilo - do III. třídy.
Zklamaní bylo tak veliké, že mnozí hráči chtěli s fotbalem skončit a třeba se více věnovat svým rodinám.....
Nu - naštěstí se tak většinou nestalo. Z týmu odešli jen dva hráči: Václav Zamrazil přestoupil do Černolic, kde se pravidelně objevuje v základní sestavě v I. A třídě, a Daniel Skučko přestoupil do divizního ČLU Beroun, ale kvůli náročnému povolání záchranáře nastupuje převážně za Béčko v Okresním přeboru.
Léto bylo z fotbalového pohledu téměř bez aktivity. Chlapi si přes prázdniny potřebovali doléčit četná zranění a odpočinout si.
Žádné posily nepřišly a vlastní příprava, na rozdíl od předešlých let, začala až těsně před začátkem nové soutěže ... K všeobecnému překvapení se naplnila glosa legendárního trenéra pražských Bohemians, pana Pospíchala, který kdysi prohlásil, že „FOTBAL NEMÁ LOGIKU“. Prakticky nerozehraný tým Dobřichovic, který se i nadále potýkal s nedostatkem hráčů (vícekrát nebyl ani nikdo na střídání), začal v úvodních zápasech III. třídy své soupeře drtit velikým rozdílem. Pětigólové, ale někdy i ještě větší příděly nebyly výjimkou. Mužstvo kráčelo od vítězství k vítězství. Navíc se na předváděnou hru dalo i dívat. Desetkrát v řadě se pokaždé podařilo vyhrát... První porážka přišla až v jedenáctém kole v Horoměřicích 2:3. Dobřichovice sice měly po celý zápas drtivou převahu, ale domácím stačily tři povedené brejky ke vstřelení tří branek. Utkání však bylo dodatečně zkontumováno ve prospěch Dobřichovic, protože v sestavě soupeře byl odhalen takzvaný černoch (hráč registrovaný za jiný klub, údajně za Duklu Praha?).
Ve 12. kole se hrálo derby s SK Kazín (druhým celkem soutěže), jenž jako jediný tým dokázal Dobřichovice skutečně fotbalově pokořit a vyhrál na našem hřišti - 4:1! V posledním, tedy 13. kole, se po výborném výkonu podařilo zvítězit nad velmi silným týmem Jenče, navíc na jeho hřišti - 1:0.

Naši dobřichovičtí fotbalisté se tak vrátili na první místo tabulky!
A celková podzimní bilance vypadá velmi pěkně. Za 12 vítězství a jedinou porážku získali 36 bodů s celkovým skóre 53 : 15. Mají tak dva body náskok před druhým SK Kazín…
Nejlepším střelcem je Marcel Šlapák se 12 brankami a dále následuje Pavel Větrovec se 6 a Martin Štědroňský s 5 úspěchy. Do střelecké listiny se však zapsali téměř všichni hráči, včetně gólmana. Nu, snad naši borci neusnou na vavřínech. Přezimování na vedoucí pozici je sice velice příjemné, ale jarní odvetné zápasy budou určitě hodně těžké a napínavé.
Tak nashledanou na fotbale.

(oma)

Volejbal

výsledky a termíny domácích utkání

V polovině listopadu, kdy byla uzávěrka tohoto čísla, volejbalové soutěže už skoro dva měsíce běží. Připomeňme si, co se do té doby na volejbalových hřištích přihodilo.

Muži A, 1. liga

Z deseti odehraných utkání naši čtyřikrát vyhráli (venku s ČZU Praha, doma s Brnem, s MFF a s Velkým Meziříčím) a šestkrát prohráli (doma se Lvy Praha, venku v Benátkách, ve Starém městě, v Bučovicích, v Liberci a v Hradci Králové). V tabulce jsou k 10. listopadu na sedmém místě, které by jim k účasti v play-off sice stačilo, ale doufáme, že na konci základní části budou o pár stupínků výš. Uveďme ještě, že naši podali skvělý výkon v Českém poháru, když s extraligovým Ústí nad Labem po vyrovnaném boji poměrně nešťastně prohráli 2:3.
Doma budou hrát 13. a 14. prosince se Starým Městem a s Bučovicemi a základní část zakončí domácími zápasy s Libercem a s Hradcem Králové (17. a 18. ledna).

Ženy A, 1. liga

Ze dvanácti sehraných zápasů zvítězily jedenáctkrát a jen jednou prohrály (v Hradci Králové 2:3). V tabulce jsou suverénně na prvním místě s 33 body před druhým Hronovem s 21 body; o jejich postupu do finálové skupiny není pochyb. Dobrý výkon podaly také v Českém poháru, když s extraligovým Olympem Praha prohrály 1:3.
Doma budou hrát 13. a 14. prosince s Havlíčkovým Brodem; po těchto utkáních se bude hrát finálová část, do které postoupí první tři družstva z každé ze dvou skupin.

Muži B, KP 1. třídy

Z dosavadních osmi zápasů vyhráli zatím jen dvakrát – doma 3:2 a 3:1 s Benešovem.
Doma budou hrát se Zručí nad Sázavou (30. listopadu), s Tuchlovicemi (18. ledna), s Roztoky (8. února), s Dobříší (22. února) a soutěž zakončí 21. března s Vlašimí.

Ženy B, KP 2. třídy

Podzimní část zakončily dvěma domácími výhrami nad Berounem. V tabulce jsou se třiceti body na druhém místě za prvními Zdicemi (34 b.) a před třetím Královým Dvorem (16 b.).

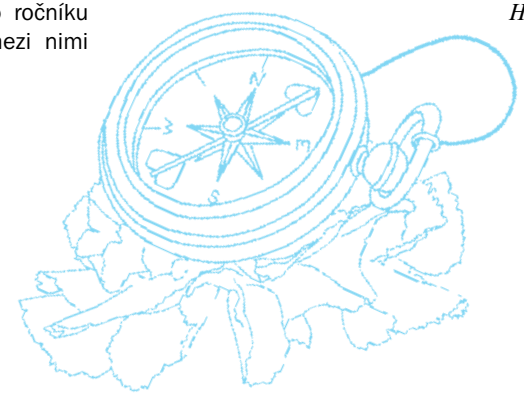

Dobřichovické superseniorky

Na závěr ještě uveďme, že v Jindřichově Hradci se ve dnech 19. a 20. října uskutečnilo Mistrovství republiky ve volejbale superseniorek. Letošního pátého ročníku se zúčastnilo sedm družstev, mezi nimi i superseniorky dobřichovické, které se umístily na šestém místě. Mistrovský titul získalo družstvo ABC Braník (Praha).

HgS

Orientační běh

Se sychravými podzimními dny přichází konec sezony pěšího orientačního běhu a s tím i čas bilancování. Záměrně používám adjektivum „pěší“ orientační běh, Protože vyznavači orientačního běhu na lyžích se naopak chystají na svou příležitost, jak si protáhnout svaly na sněhu.

Sekce pěšího orientačního běhu našeho oddílu má 19 registrovaných členů. Každý běhá podle svých časových a zdravotních možností, nikdo není popotahován za neúčast na závodech nebo snad dokonce za to, že se mu nedaří. Účelem není lámat rekordy, ale běh pro zdraví a pro radost. I když samozřejmě každý se zaraduje z pěkného umístění, které se občas podaří, zvlášť těm, kteří běhají, a tím pádem i trénují často. Nejde totiž jen o běh, ale i o trénink mozkových závitů pro rychlou a přesnou práci s mapou.

Po nabitém programu letní sezony začala podzimní část oblastních žebříčků, probíhající od začátku září do půlky listopadu. V naší oblasti Praha a Středočeský kraj to bylo celkem sedm závodů. Zaběhali jsme si v různých částech našeho kraje, např. u Nového Strašecí, Ondřejova, Hradešína, Nedamova, a též za humny po hřebenech Brd nad Kytínem. V celkovém součtu si nejlépe vedli V. Jaroš (2. místo) a J. Paul (4. místo).

V září se dále konaly dva poslední závody žebříčku Čechy-západ poblíže středočeské Kamenice. V tomto seriálu závodů je již konkurence větší, zúčastní se jich závodníci zhruba z poloviny Čech. Z výsledků v celkovém součtu šesti závodů jmenujme alespoň 2. místo V. Jaroše a 3. místo P. Mrázové.

Vrcholnými závody roku jsou vždy Mistrovství republiky. Na podzim se konaly dvě takové akce, a sice MČR na klasické trati a MČR štafet a družstev oddílů. Klasickou trať jsme si zaběhli v těžkém terénu Jizerských hor u Janova nad Nisou a štafetový závod v krásných lesích mezi Jesenicí, Žihlí a Tisem u Blatna. Členové našeho oddílu si rozhodně nevedli nejhůře. I když na stupně vítězů jsme letos nedosáhli, naši jednotlivci i štafety skončili zhruba v polovině výsledkových listin. Specifickým zážitkem bylo mistrovství tříčlenných oddílových štafet a pětičlenných družstev. Je to vlastně jediný typ orientačního běhu, kdy se z výhradně individuálního sportu stává sport kolektivní. Účastníci štafet cítí zodpovědnost za výsledek celé štafety a vybičují se k maximálním výkonům. Tyto závody mají proto vždy zvláštní atmosféru. Na fotografii je

zachycen V. Jaroš, jak s vypětím posledních sil proběhl cílem druhého úseku a plácnutím ruky předává štafetu oddílovému kolegovi Jardovi Pavlů, aby tento odstartoval do posledního, třetího úseku.

Závěrem bych chtěl navázat na mou informaci v letním Kukátku o naplňování ekologické iniciativy Rady pro podporu inovací Českého svazu OB. Dne 19. října se na 14 místech po celé republice konala akce „Den za obnovu lesa“, kterého se dle oficiální zprávy ČSOS zúčastnili i stovky členů Českého svazu orientačních sportů včetně reprezentantů, funkcionářů a malých i starších dětí. Máme radost, že jsme přispěli k údržbě a obnově tohoto důležitého ekosystému.

V. Jaroš

DOBŘICHs.r.o., Dobřichovice
nabízí možnost inzerce **V DOBŘICHOVICKÉM KUKÁTKU**
časopis vychází jako občasník, obvykle čtvrtletně v březnu, červnu, září a prosinci

Ceník

* **A5** (celá vnitřní strana) 3 500 Kč
Celoroční inzerce 11.200 Kč (4x 2.800 Kč)
* **A6** (polovina vnitřní strany) 2 000 Kč
Celoroční inzerce 6 800 Kč (4 x 1700 Kč)
* **A5** (třetí strana obálky + PR článek) 5 000 Kč
Celoroční inzerce 16 000 Kč (4 x 4000 Kč)
* **A5** (zadní strana pro PARTNERA Dobřichovického Kukátka) 10 000 Kč. Celoroční inzerce 32.000 Kč (4x 8.000 Kč))

Partner získává zhotovení inzerátu zdarma, zveřejnění PR článku a příp. další dohodnuté výhody.

Formáty menší než A6 budou přijímány dle prostorových možností za smluvní ceny.

Nekomerční řádková inzerce zdarma!

Kontakt: Stanislav Mikeš, mob. 605 179 192, e-mail: gabeva@volny.cz

Přijďte nás navštívit

Panská Zahrada

Restaurace & Hotel

★★★★

Restaurace s otevřenou kuchyní
udírna
dva školící salonky
vyhřívaná venkovní terasa
podzemní i nadzemní parking
apartmá s privátní terasou na střeše
privátní Wellness
bazén 12 m
23 luxusních pokojů ★★★★

nově rekonstruovaný **Wellness Dobřichovice**,
s bazénem, vířivkou a saunou.

www.panskazahrada.cz

www.wellnessdobrichovice.cz

Anežky České 432, Dobřichovice

DOB Centrum